

2019. JÚNIUS

Tartalom

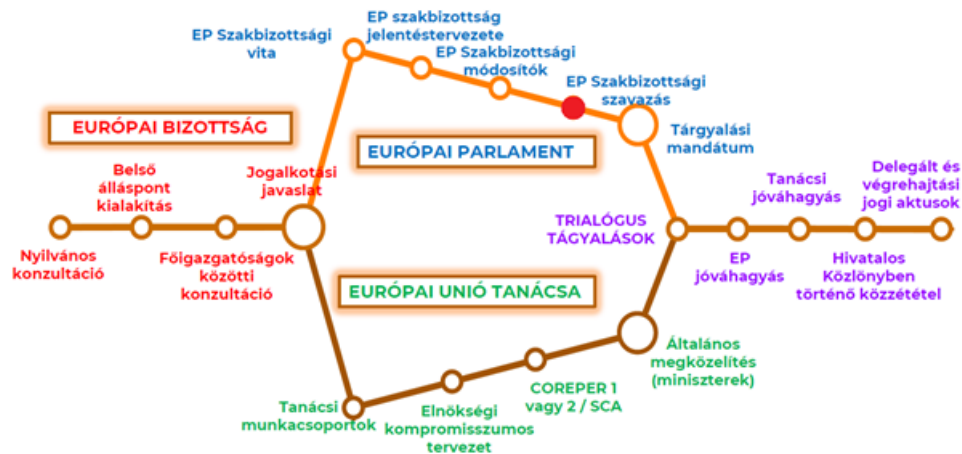
Mikorra várhatóak a 2020 utáni KAP-ra vonatkozó jogszabályok?	2
A diétázók is ihatnak tejet	3
Megsokszorozott igény a tejtermékekkel kapcsolatos tisztességes kommunikációra.....	4
Folyamatos növekedésben a hazai grillsajt-export.....	4
Farkas Sándor: A magyar mezőgazdaság egyik húzóágazata a tejtermelés.....	5
Jól tejelnek a hazai tehének	6
A tej világnapja: nagyon le van maradva a magyar, de van remény.....	7
Légy a tejben: hiába a kincstári optimizmus, továbbra is súlyos gondokkal küzd a tejágazat ..	7
Farkas Sándor: a tejtermelés a magyar mezőgazdaság egyik húzóágazata.....	9
Parlament előtt az új állattenyésztési törvény	9
Úgy érzi, hogy minden egyre drágább? Igaza van	11
Élelmiszerbiztonság: Magyarországon rend van.....	11
Hónapok óta emelkednek az élelmiszerárak a világpiacon.....	12
Kínai forrásból épülhet tejporgyár Hajdúnánáson.....	12
Kiváló minőséget garantáló, kétszintű védjegyrendszer segítheti a vásárlókat a jövőben.....	13
Tejipar: látványos minőségjavulás	14
Így fűtenek tejsavóval nyolcszáz otthont	15
Konferencia az Aszály Elleni Küzdelem Világnapján	15
Nehezen szelődülnek a makacsul magas tejárák	16
Tej, sajt, tojás: a németeknél, briteknél annyiba van mint nálunk. Mi folyik itt?	18
Nagy István: a támogatást nem felélni kell, hanem fejleszteni belőle	19
Kiürültek a tejporkészletek.....	20
Magyarország egyik fő gazdasági potenciálja az agrárium és az élelmiszeripar	20
A Kínában tomboló ASP miatt Amerikában csökken a tej ára	21
A szárazság és forróság ellenére több a tej.....	22
A sajtbírálok is segíthetik megdönteni a trappista uralmát!	22
Érdekel, mit csinál egy sajtbíráló?	23
NAV: minden fizetős automatát regisztrálni kell.....	25
Az unióban már Szlovákiában a legdrágább az élelmiszer	25
Állatjólét: válaszolt az Államkincstár, ezt ellenőrzik és így büntetnek	26

Mikorra várhatóak a 2020 utáni KAP-ra vonatkozó jogszabályok?

2019. május 30.

A következő időszaki KAP-jogszabályi javaslatokat 2018. június 1-jén tette közzé az Európai Bizottság. Ezek tartalmáról még nem született végleges döntés, a tárgyalások már az új összetételű Európai Parlamentben (EP) folytatódnak majd.

A KAP vonatkozásában az Európai Bizottság három rendelettervezetet javasol a 2021-2027-es periódusra: a KAP Stratégiai Tervezési Rendeletet, a Horizontális Rendeletet, valamint az Egységes Közös Piacszervezésről szóló rendelet kiegészítését. Az említett KAP rendeletjavaslatok esetében a rendes jogalkotási eljárás szabályai működnek, azaz az Európai Unió Tanácsa (Tanács) mellett az EP is egyenrangú társjogalkotó. A három tervezet esetében az EP szakbizottságok már szavaztak a módosítási javaslataikról (lásd: a jogalkotási folyamatot bemutató ábrán pirossal jelölve), ez EP általi tárgyalási mandátum jóváhagyása azonban már az új parlamenti ciklus alatt fog megtörténni.

(Forrás: Copa-Cogeca: *How does Copa and Cogeca lobby?* c. ábra alapján saját szerkesztés)

A Tanácsban is folyamatosan zajlanak az egyeztetések a KAP javaslatcsomagról, a 2019. június 30-ig tartó román elnökség alatt viszont legfeljebb csak az előrehaladási jelentés jóváhagyása lehetséges. Több tagállam – köztük Magyarország is – kiemelte, hogy a következő időszaki KAP költségvetésről történő megállapodás nélkül nem lehet megfelelő szakpolitikai döntéseket hozni, tehát véleményük szerint addig a trialógus tárgyalásokhoz szükséges tanácsi álláspont sem alakítható ki.

Az Európai Parlament 9. ciklusa 2019. július 2-án veszi kezdetét a strasbourgi alakuló üléssel. A folyamatban lévő ügyekről az Elnökök Értekezlete (tagjai: EP elnök, képviselőcsoportok vezetői) dönt a következő parlamenti ciklus elején, így arról is, hogy a fenti javaslatcsomagokat az újonnan megalakult parlament elé terjeszti-e továbbtárgyalásra, vagy visszaküldi őket a parlamenti szakbizottságoknak újravitatásra.

Amennyiben a tárgyalások jó ütemben haladnak, úgy mind az uniós költségvetés, mind a KAP rendeletcsomag jóváhagyásáról várhatóan 2020 elején születethet döntés.

Forrás: www.nak.hu

A diétázók is ihatnak tejet

2019. június 2.

Az egészséges táplálkozás irányelveinek megfelelően napi fél liter tejet tanácsos inni egy felnőttnek. A tejsír kiválóan emészthető, nagy része lebomlás nélkül szívódik fel.

A tej az emlős állatok tejmirigyei által kiválasztott, bonyolult összetételű és felépítésű biológiai folyadék, mely tartalmazza az újszülött fejlődéséhez szükséges valamennyi tápanyagot – fogalmazta meg Bartha Zsolt belgyógyász, majd felsorolta a tej jó tulajdonságait. – Táplálkozás szempontjából a tejsír, a tejfehérjék, a tejcukor, az ásványi sók és a vitaminok a tej legfontosabb összetevői. A tejsír segít az áttétképzés csökkentésében, az immunrendszer erősítésében, a szív-érrendszeri megbetegedések, a magas vérnyomás, a csontritkulás, a fogszuvasodás megelőzésében.

A tej jótékony hatása

A tejben lévő bioaktív anyagok segítenek fenntartani a szervezet harmonikus működését, megelőzik a betegségeket és gyógyítják a már meglévőket. Ezért a tejsírban gazdag tejtermékeket egészségvédő élelmiszereknek nevezzük. A tejfehérjék aminosav összetételük miatt teljes értékűek. A tejcukor elősegíti a kalcium, a magnézium, a foszfor és más ásványi anyagok felszívódását. A tejcukorból képződő tejsav gátolja a vastagbélben nemkívánatos baktériumok szaporodását, a kalcium-laktát gátolja a májban a zsírlerakódást.

A tejben lévő ásványi anyagok (kalcium, foszfor, kálium, nátrium, klorid, magnézium) könnyen felszívódnak – főleg fiatal és idős korban –, és a szervezet számára egyszerűen hozzáférhetőek. A tejben 14 féle vitamin található. A kalcium felszívódását és a csontokba beépülését segítő D vitamin, a felszívódásra kedvezően ható laktózt, a csontanyagcserében szerepet játszó fehérjéket, A-vitamint, magnéziumot és különféle mikroelemeket tartalmaz. – Leszel, amit eszel – tartja a mondás – idézte az orvos. – Ennek tükrében azt javaslom, hogy mindenki igya a neki való legjobb tejet. Kísérletezze ki, hogy milyen zsírtartalmú az optimális számára.

Gyermekeknek napi 2 deciliter, felnőtteknek 4-5 deciliter fogyasztását javaslom. Ez a mennyiség biztosítja a napi kalciumszükséglet 70 százalékát, a zsírszükséglet 15-20 százalékát, a szénhidrátszükséglet 7-10 százalékát. A nyers tejet érdemes fogyasztás előtt felforraltatni. A magyar átlag lakosság 10 százaléka tejcukor (laktóz) érzékeny. Ők nem isznak tejet, de ehetik a savanyított tejtermékeket, a kefirt, a joghurtot, a tejfölt, mert ezekben lebomlott a laktóz és fogyasztásuk nem okoz panaszokat. Az üzletekben kapható tejkészítmények közül csak a valódit érdemes megvenni.

A tej- sport-és fogyókúra, a kakaó-és karamell ízű italok tejipari melléktermékeket tartalmaznak, melyek nem pótolják a természetes tejet. A legjobb a valódi tejből otthon megfőzni a kakaót, karamellt. A joghurtok közül azt tanácsos választani, amelyekben gyümölcs van. Jó tudni, hogy a gyümölcskészítményest ballasztanyagokkal egészítik ki. Az élőflórás tejtermékek (pro- és prebiotikus) arra jók, hogy helyrebillentsék a bél floráját valamint bélbetegeknek valók.

Tejsír és diéta

A szervezet állandó koleszterin készlete 100-150 g. Közép-Európában a táplálékkal bevitt napi koleszterin mennyiség 400-740 mg fejenként, és ebben a tej és tejtermékek általában 70-100 mg-ot tesznek ki. Vagyis a táplálkozással bevitt koleszterin mennyiség tört része annak, ami a szervezetben naponta keletkezik. A tejsír kiválóan emészthető, nagy része lebomlás nélkül szívódik fel, vagyis a máj megkerülésével, a véráram segítségével jut el a felhasználás helyére.

Más zsírok és olajok egy részét az epének és hasnyálmirigynek kell lebontania ahhoz, hogy felszívódjanak. A tejfeldolgozás során alkalmazott homogénezés (a zsírgolyócskák

felaprózása mechanikai úton) hatására gyorsabb a felszívódás. Diétázáskor nem az a lényeg, hogy a fogyókúrázó sovány vagy zsíros tejterméket eszik-e, hanem az, hogy mennyi zsír került a szervezetébe a naponta elfogyasztott az összes ételkészítménnyel.

Forrás: www.napidoktor.hu

Megsokszorozott igény a tejtermékekkel kapcsolatos tisztességes kommunikációra

2019. június 4.

A Nemzetközi Tejszövetség 1957-ben május utolsó keddjét nevezte ki, az ENSZ Mezőgazdasági és Élelmezési Világszervezete (FAO) 2001-től pedig már konkrét dátumot, a június 1-jét jelölte meg a tej világnapjának.

Az idei évben a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács június 6-án szervezi meg a tejvilágnapi rendezvényét. Ezen a napon ünnepeljük egyik legfontosabb és legsokoldalúbb alapélelmiszerünket és mindazt, amivel a tejágazat hozzájárul az emberiség megfelelő táplálkozásához, a fenntarthatósághoz, a gazdasági fejlődéshez, az egészséghez, azaz az élethez. A növekvő globális állati fehérje iránti igény kielégítése mellett soha nem volt nagyobb igény – a tejtermékekkel kapcsolatos, a fogyasztókat véletlenül vagy szándékosan megtévesztő reklámokkal, a közösségi médiában terjedő álhírekkel szembeni – tisztességes, tárgyilagos és felvilágosító kommunikációra idehaza – tájékoztatott a terméktanács.

Forrás: www.magyarhirlap.hu

Folyamatos növekedésben a hazai grillsajt-export

2019. június 5.

A Tej Terméktanács tájékoztatása szerint folyamatos növekedés figyelhető meg mind a hazai grillsajt fogyasztásában, mind annak exportjában.

A grilltermékeknek május és augusztus között van a fő szezonja, de már az egész évben van mérhető keresleti forgalma. A grillsajtokat már nem csak a szabadban, hanem a konyhában is lehet sütni, akár serpenyőben vagy akár grillrácon.

A sajtexportunk folyamatos külkereskedelmi mérlege negatív. Hozzávetőlegesen kétszer annyi sajtot importálunk, mint exportálunk.

Sajt kereskedelmi mérleg (forrás: KSH)

Év	Export (Ft)	Import (Ft)
2015	14 551 515 449	28 790 109 363
2016	15 200 138 222	34 111 987 163
2017	17 510 741 955	38 376 076 384
2018	19 063 572 656	41 414 937 402

A grillsajt piaca egy kisebb piaci szegmens, ám rendkívül lendületesen jön fel a kereslete, hiszen átlagosan negyedével/ötödével bővül évente a piac. Bár ez a szám még mindig kis hányada a fent bemutatott összes sajtexportnak, de látszik, hogy a grillsajt-export évről évre növekvő számokat produkál (forrás: Nielsen hazai grillsajt kiskereskedelmi adatok):

- 2016. évi forgalom 739 millió forint, 290 tonna,
- 2017. évi forgalom 1 milliárd forint, 400 tonna,
- 2018. évi forgalom 1,1 milliárd forint, 440 tonna.

A sajt Európában több helyen az étkezési kultúra egyik fő élelmiszerere, mindeközben Magyarország nemzetközi összevetésben, teljes sajt fogyasztása alapján sincs a világ nagy fogyasztói között.

Forrás: www.nak.hu

Farkas Sándor: A magyar mezőgazdaság egyik húzóágazata a tejtermelés

2019. június 6.

A magyar mezőgazdaság egyik húzóágazata a tejtermelés, amelynek értéke tavaly az előző évhez képest 1 százalékkal, 185,5 milliárd forintra nőtt, a tejfeldolgozás pedig a tavalyi közel 300 milliárdos termelési értékével az élelmiszeripari termelés 11 százalékát adta - ismertette Farkas Sándor, az Agrárminisztérium (AM) parlamenti államtitkára csütörtökön, a tej világnapja alkalmából tartott rendezvényen Budapesten.

Elmondta, hogy az állatállomány Magyarországon az elmúlt 8 évben 30 százalékkal nőtt, mára a tehénállomány mintegy 403 ezer egyedből áll. A tejhozamot illetően az ország az elsők között van az Európai Unióban (EU), a hozam 2012-2018 között 10 százalékkal nőtt, amihez a genetika és a takarmányozás javulása mellett hozzájárult az is, hogy növekedett a tejhasznú tehenek aránya. Az ágazat az elmúlt években kiemelt kormányzati segítséget kapott. Az EU-s támogatás mellett - amelyek összege 2018-ban 21,2 milliárd forintot tett ki - az átmeneti nemzeti támogatás keretében 2018-ban hazai forrásból 15,5 milliárd forint támogatásban részesültek a gazdák - tette hozzá Farkas Sándor.

Említést tett az elmúlt évek általános forgalmi adó (áfa) csökkentési intézkedéseiről, amelyek elmondása szerint jelentősen hozzájárultak mind a termelés, mind a fogyasztás kedvező alakulásához. 2010 óta megfordult a trend, és a boltok polcain elsősorban hazai tejtermékek vannak, a lakosság tudatosan a magyar tejtermékeket választja, és ezzel a hazai termelőket is támogatja - jelezte.

Az államtitkár beszélt arról, hogy Magyarországon az elmúlt években nő a tejfogyasztás. Az egy főre jutó fogyasztás tejegyenértékben (vagyis az összes tejtermék fejenkénti fogyasztása tejliterre vetítve) 164 liter volt 2016-ban. Tejtermékekre bontva egy ember 2016-ban 53 liter tejet, 13,5 liter tejfölt, kefirt, joghurtot, 7,6 kilogramm sajtot, túrót evett, vajból pedig 1,7 kilogrammot fogyasztott átlagosan. Kondra Laura, a Magyar Államkincstár elnökhelyettese a tejágazathoz kapcsolódó támogatások közül kiemelte az iskolatej programot, amelyre 3,7-4,8 milliárd forintot fizettek ki egy tanévre, 420-440 ezer gyereket vonva be a programba. Tavaly nyáron 4,1 milliárd forint kifizetési igényt hagyott jóvá az államkincstár a 2018-2019-es tanévre vonatkozóan, így 2600 intézményben, összesen 431 ezer gyerek részesült több mint 12 500 liter tejben, tejtermékben - mondta el.

Kis Péter András, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) szóvivője a hatóság ellenőrzési tapasztalatairól elmondta: ezek jól mutatják, mely gazdálkodói körök tisztességesek, és kik követtek el a költségvetés kárára áfa-csalásokat. A piac fehéredéséhez hozzájárultak a NAV ellenőrzési módszerei és az áfa-csökkentés is - mutatott rá. Istvánfalvi Miklós, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács (TSzSz) elnöke újságírói kérdésekre válaszolva elmondta: a gazdálkodók tavaly több mint 1,9 millió tonna tejet termeltek. Ebből 1,5 millió tonnát vásároltak fel Magyarországon tavaly, 1 százalékkal többet az előző évinél.

Tájékoztatása szerint az ágazat a tejtermelői oldalról stabil, a tehénállomány is stagnál. A tej önköltsége jelentős mértékben emelkedett emellett, hogy a tej átlagár kilogrammonként 95 forint volt, a tej önköltsége pedig 90-100 forint között szóródik. A tejtermelők egy része a támogatások nélkül veszteséges lenne - emelte ki. Kitért arra, hogy az import és az export egyenlege még mindig negatív, értékben 20 százalékkal több érkezik az országba. Az ágazat

exportból származó bevétele 63,2 milliárd forint volt tavaly a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) adatai szerint.

Forrás: MTI

Jól tejelnek a hazai tehenek

2019. június 6.

Az elmúlt évben európai uniós forrásból 21,2 milliárd forint támogatás érkezett a tejágazatba, amit a magyar kormány nemzeti forrásból 15,5 milliárd forinttal egészített ki – mondta Farkas Sándor, az Agrárminisztérium (AM) parlamenti államtitkára a 2001 óta minden évben megrendezett Tej világnapja alkalmából tartott rendezvényen. A kedvező nemzetközi környezetnek és a támogatásoknak köszönhetően az ágazat stabil, és jövedelmező – tette hozzá.

Az államtitkár a magyar mezőgazdaság egyik húzóágazatának nevezte a tejtermelést, amely az egy tehenre jutó hozamokat tekintve az EU élmezőnyében van, miután 2010 óta 10 százalékkal nőtt a fajlagos tejtermelés. Igaz – főként takarmányozási okokból – beltartalmi értékben elmarad a vezető tejtermelő országokban jellemzőtől. Ugyanezen időszak alatt 30 százalékkal emelkedett a tehenlétszám is, és elérte a 403 ezret. Utóbbival kapcsolatban Istvánfalvi Miklós, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács elnöke újságíróknak elmondta, hogy az elmúlt időszakban inkább stagnált a tehenlétszám.

A tejtermelés tavaly 1 százalékot növekedve 185,5 milliárd forintos teljesítményt ért el, míg a feldolgozás közel 300 milliárdos termelési értéket mutatott fel. Utóbbi ezzel az élelmiszeripari termelés 11 százalékát adta.

Az elmúlt időszakban némileg növekedett a fogyasztás is – mondta az államtitkár, aki 2016-os adatokat idézett, amelyek szerint az egy évre jutó tejfogyasztás fejenként 164 liter volt. Termékenként ez 53 liter tejet, 13,5 liter tejfölt, kefirt és joghurtot, 7,6 kiló sajtot illetve túrót, valamint 1,7 kilogramm vaját jelentett.

A tej évszázadok óta kiemelten fontos tápláléka az emberiségnek, de minden új generációt meg kell tanítani a tej és a tejtermékek ismeretére – mondta a rendezvényen Istvánfalvi Miklós. A terméktanács fogyasztási kampányai ezért is célozzák kiemelten a gyerekeket – tette hozzá. Ugyanakkor minden korosztályban fontos a fogyasztók tájékoztatása, bizonyos tévhitek eloszlatása. Utóbbira példaként az antibiotikus tejek piaci jelenlétének vélelmezését hozta fel, egyben állította: az antibiotikus kezelést kapott tehenek tejét elkülönítetten kezelik, és azok nem kerülnek forgalomba.

A gyermekeknek szól az iskolatej-program is, amelyre a most záruló tanévben 4,1 milliárd forintot fordítanak a költségvetésből, az iskolatej pedig 431 ezer gyerekhez jut el – közölte Kondra Laura, a Magyar Államkincstár elnökhelyettese. Ez 12,5 ezer liter tejet, illetve – tejjegyenértékben számolva – tejterméket jelent.

A rendezvényen elhangzott, hogy az áfacsökkentés mellett a terméktanács, a NAV és a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) és az agrárkamara szakmai együttműködése jelentősen hozzájárul a tejpiac tisztulásához. Ezt a fogyasztók is elismerik: Oravecz Márton, a NÉBIH elnöke arról számolt be, hogy egy uniós felmérés szerint az EU-tagállamok élelmiszerbiztonsági hatásai közül a NÉBIH elfogadottsága a legerősebb, a magyar fogyasztók érzik legbiztonságosabbnak az élelmiszerfelügyeletet.

Forrás: www.vg.hu

A tej világnapja: nagyon le van maradva a magyar, de van remény

2019. június 6.

A magyarok jóval kevesebb tejet és tejterméket fogyasztanak, mint az EU-s átlag, de a hazai tejfogyasztás a 25-30 évvel ezelőtti hazai fogyasztási adatot is jóval alulmúlja - mutatott rá az InfoRádióban Harcz Zoltán, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács ügyvezető igazgatója.

Minden erőfeszítés hiába, a tejes érdekvédők nem tudják elérni, hogy a magyarok újra annyi tejet igyanak, mint akár csak pár évtizede, vagy amennyi ma az uniós átlag (220-250 liter) - tudta meg a tej világnapján az InfoRádió Harcz Zoltántól, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács ügyvezető igazgatójától.

"Apró eredmények vannak: körülbelül 60-65 liter az a tej, amit folyadék formájában egy évben megiszunk, és 160 liter között van az összes tejtermék fogyasztása" - tette hozzá Harcz Zoltán.

Mint rámutatott, azért szomorúak a számok, mert napi fél liternek kellene lennie a bevitelnek tejtermékből gyermekektől felnőttekig.

"A tej, illetve a tejtermékek beltartalmuk miatt azok a táplálékok, amelyek megfelelő arányban tartalmaznak minden, az ember táplálkozása során szükséges zsírt, vitamint, ásványi anyagokat" - húzta alá, hozzátéve, Magyarországon is volt valaha 200 liter fölött a fogyasztás tejből, illetve tejben kifejezett tejtermékből.

Mint ismert, 2019. január 1-jén életbe lépett a tejáfacskéntetés a mai, végleges formában. Ezáltal az ESL és az UHT tejek ára is esett, de ezzel párhuzamos fogyasztási adatok egyelőre nem állnak rendelkezésre. A szakemberek csak annyit látnak, hogy a hazai forgalmazók lényegesen nagyobb mennyiségű UHT és ESL tejet adtak el idén, mint korábban.

Forrás: www.infostart.hu

Légy a tejben: hiába a kincstári optimizmus, továbbra is súlyos gondokkal küzd a tejágazat

2019. június 6.

Ezekről azonban kevés szó esett a Tej világnapján rendezett eseményen.

A kormányzati kincstári optimizmussal szemben a hazai tejágazat a kétségtelen eredmények ellenére, továbbra is súlyos gondokkal küzd. Ezekről azonban kevés szó esett a Tej világnapján rendezett eseményen. A magyar mezőgazdaság egyik húzóágazata, „nehézipara” a tejtermelés, amelynek értéke 2017-hez évhez képest tavaly 1 százalékkal, 185,5 milliárd forintra nőtt, a tejfeldolgozás pedig a tavalyi majd’ 300 milliárdos termelési értékével az élelmiszeripari termelés 11 százalékát adta – ismertette Farkas Sándor, az Agrárminisztérium (AM) parlamenti államtitkára csütörtökön, a tej világnapja alkalmából tartott rendezvényen. Ágazati szakemberek szerint ez jól becsomagolt, kincstári optimizmust sugárzó bejelentés lefordítva azt jelenti, hogy a szektor teljesítménye gyakorlatilag stagnált. Az államtitkár elmondta, hogy az állatállomány az elmúlt 8 évben 30 százalékkal nőtt, mára a tehénállomány mintegy 403 ezer egyedre szűkült. Istvánfalvi Miklós, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács elnöke szerint viszont az állomány az utóbbi években inkább stagnál. A szakember idén sem vár érdemi változást. A tejhozamot illetően az ország az első között van az Európai Unióban (EU), a hozam 2012-2018 között 10 százalékkal nőtt. Igaz, a tejtermeléssel is foglalkozó államtitkár elismerte, a beltartalmat illetően már korántsem ilyen kedvező a helyzetünk. A különbség oka elsősorban a takarmányozás, vagyis az elmúlt időszak kétségtelen fejlesztései ellenére a hazai tejtermelés, legalábbis ami a minőséget illeti,

még mindig versenyképességi gondokkal küzd. A termelés várhatóan idén is valamivel meghaladja az 1,5 milliárd litert, de érdemi növekedésre itt sem nem számítanak a szakemberek. Az ágazat az elmúlt években kiemelt kormányzati segítséget kapott. Az uniós támogatás mellett – amelyek összege 2018-ban 21,2 milliárd forintot tett ki –, hazai forrásból 15,5 milliárd forint jutott a gazdáknak – közölte Farkas Sándor.

A szakpolitikus a friss tej 2017-es, majd a tartós, vagy uht tej 18 százalékos áfájának 5 százalékra csökkentésével is magyarázta, hogy a nagy élelmiszerláncok polcain mára a magyar termékek vették át a vezető szerepet és ennek köszönhető a fogyasztás növekedése is. A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) számai alapján azonban az áfacsökkentés ellenére is inkább stagnál a tejfogyasztás, sem mint növekedne. A tej önköltsége jelentősen emelkedett, s elérte literenként a 90-110 forintot. A felvásárlási ár átlagosan 97 forint volt. Jó néhány gazdaság veszteséggel zárta 2018-at, de az uniós és a nemzeti támogatásokkal a többség mérlege pozitív volt. Ahogy tavaly, úgy idén is legalább 10-15 százalékos béremelésre lesz szükség, hogy az egyre égetőbb munkaerőhiány miatt. Gyarapszik a tejgazdaságokban is a mongol, sőt indiai vendégmunkások száma, de a jelentős fluktuáció miatt ez sem pótolja a hiányzó munkáskezeket – jegyezte meg Istvánfalvi Miklós. A Népszava kérdésre az elnök elmondta, a hazai tej mintegy 80 százalékát állítják elő agrárgazdasági társaságok. Az elmúlt 3 évben a termelés növekedését a földforgalmi törvény is fékezte. Az évi alig 1 százalékos bővülés egyik oka, hogy jogi személyek, így agrárgazdasági társaságok sem juthatnak földtulajdonhoz, s a bérletek megújítása is bizonytalan, így senki nem vág bele szívesen akár sok százmilliós, milliárdos beruházásba. A bérelt területek nagysága legföljebb 1200 hektár lehet, emiatt a nagy tejtermelők, ahol akár több ezer jószágot is tartanak, nem tudják megtermelni a megfelelő mennyiségű tömegtakarmányt. Ennek ellenére voltak az ágazatban beruházások, de a terméktanács elnöke szerint sokkal nagyobb ütemre lenne szükség. A munkaerőhiány azonban nemigen hagy más utat a termelőknek, aki nem képes robotfejőgépeket és egyéb korszerű technikát alkalmazni – most úgy látszik erre a vállalkozások talán tizede lesz képes –, az nagyon nehéz helyzetbe kerül. Az élömunka kiváltása nélkül az ágazat nem tarthat lépést a versenytársakkal. Jó példával járnak elől a tejfeldolgozók, amelyek közül több nagy cég is jelentős korszerűsítést hajtott végre az elmúlt időszakban. Legalább ennyire fontos a termelők és feldolgozók közötti hosszú távú szerződések elterjedése. Egyelőre a piaci szereplők 30 százaléka kötött biztonságot nyújtó mennyiségi, vagy árindex alapján számolt felvásárlási ármegállapodást. A terméktanács szerint a termelők a feldolgozók és a kereskedők között a hosszú távú szerződések teremthetik meg a bizalmi viszonyt.

Meglepő volt Farkas Sándor aggodalma a műanyag csomagoló anyagok jelentette környezetterhelés miatt. Az államtitkár szerint el kell gondolkodni azon, hogyan lehet ezeket kiváltani zöldebb anyagokkal. Úgy véli, nemcsak a tejágazat, hanem a teljes magyar élelmiszeriparra érvényes megoldást kell találni. Felvetése azért is érdekes, mert az Orbán kormány alig néhány hete utasította el a hazai zöld szervezetek javaslatát az egyszer használatos nejlonzacskók betiltásáról. Több európai, dél-amerikai ország után újabb afrikai államban, Tanzániában is szigorú büntetések mellett betiltották a műanyag bevásárló szatyrok használatát, az ilyen termékek gyártását, forgalmazását. Ezeket az első lépéseket az Orbán kormány eddig nem tett meg.

Forrás: www.nepszava.hu

Farkas Sándor: a tejtermelés a magyar mezőgazdaság egyik húzóágazata

2019. június 7.

Az idei évben a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács június 6-án a MOM Sportközpontban tartotta meg a Tej Világnapját, ahol a tej és a tejtermékek jelentőségére hívták fel a figyelmet, emellett az általános iskolás diákoknak a Terméktanács által meghirdetett „Van itthon tej” című rajzpályázat eredményhirdetésére is sor került.

Az emberi szervezet nem termel kalciumot, ezért azt táplálékbevitel során kell felvennünk. Legkönnyebben a tejből juthatunk hozzá az erős csontok kialakulásához, ami a gyermekek számára különösen fontos. Fehérje, tejszír, tejcukor és kalcium mellett A-, B1-, B2-, B12- és D-vitamin is megtalálható a tejtermékekben, valamint cink, foszfor és magnézium.

Jelenleg az átlagos hazai tejfogyasztás 1,8 dl – a szakértői vélemények szerint ez kevés –, az ideális mennyiség 0,5 l naponta.

Istvánfalvi Miklós, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács elnöke az esemény sajtótájékoztatóján kiemelte:

„Fontosnak tartjuk, hogy beszéljünk a táplálkozásról, ezen belül is a tejben és tejtermékekben megtalálható esszenciális tápanyagokról, amellyel az emberek a szervezetük felépítéséhez lényeges anyagokat, és a mindennapokhoz szükséges energiát biztosítják. A tanács célja az, hogy a jövő generációját a tudatos táplálkozásra nevelje, ennek jegyében pedig a tejfogyasztás hasznosságára is. Külön figyelmet igényel a mostanában divatos, tejhez hasonlított termékekről való tájékoztatás, amelyek korántsem annyira egészségesek, mint amennyire hirdetik.”

Farkas Sándor, az Agrárminisztérium parlamenti államtitkára üdvözölte a tudatos tejtermékfogyasztást, amihez véleménye szerint hatékonyan hozzájárult a tej áfacsökkenése. Kiemelte, hogy Magyarországon az elmúlt években növekedésnek indult a tejfogyasztás.

„A tejtermelés a magyar mezőgazdaság egyik húzóágazata, nehézipara. A tej- és tejtermékpiacon az európai és magyar környezetnek köszönhetően a beruházások és a támogatások megfelelő hasznosulásával, és az erősödő ágazati szervezetséggel megteremtette a jövedelmező termelés feltételeit.”

A szakmai értekezés mellett a rendezvény kiemelt eseménye volt a Tej Terméktanács által általános iskolások részére kiírt rajzpályázat, mely „Van itthon tej” felhívással szolgálta a Tejszív kampány idei kabalafigurájának megalkotását. A beérkezett rajzok közül Bányai Nóra Liliét találta a zsűri a legegységibb alkotásnak, így az ő rajzfigurájának mintájára lesz megalkotva az új kabalafigura.

A szervezők programkínálatában a gyerekeknek ügyességi játékok és akadálypályák voltak kialakítva, melyek a tejfogyasztás mellett a környezettudatosságra tanítják őket. A felnőtteket a szakmai konferencia résztvevői, illetve a tejágazat képviselői között megrendezett kispályás focibajnokság várta.

Forrás: www.magyarmezogazdasag.hu

Parlament előtt az új állattenyésztési törvény

2019. június 7.

Már tárgyalja a parlament az állattenyésztési törvényt, amely egy korszerű, európai követelményeknek megfelelő jogszabály lesz - mondta az agrárminiszter pénteken, a Debreceni Egyetem Agrár Kutatóintézetek és Tangazdaság Karcagi Kutatóintézetben.

Nagy István, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) Tájékoztató agrárfórum és fajtabemutató című rendezvényén elmondta: bízik abban, hogy a jogszabály augusztus 1-jétől életbe léphet.

Hozzátette: utoljára 26 évvel ezelőtt volt új állattenyésztési törvénye Magyarországnak. A mostani törvény igyekszik megfelelő rangra emelni az állattenyésztést, továbbá célja a Magyarország "jövőjének zálogát" is jelentő genetikai örökség megtartása, továbbvitele.

Újdonság a törvényben az európai uniós elvárásnak megfelelően, hogy több tenyésztő szervezete is lehet egy fajtának, az agrárminiszter szavai szerint ez a "civil élet támogatását" jelenti. Kiemelte: a fajtaleírásnak azonosnak kell lenni, ezt ellenőrzik is.

Nagy István szólt arról is, hogy egyeztetéseken van a különböző minisztériumokban az osztatlan közös földtulajdon megszüntetéséről szóló törvény. Hozzátette: a jogszabály 4,6 millió embert és 2,6 millió hektár területet érint.

Az Agrárminisztérium tervei szerint a - 2019. július 1-jével létrejövő - Nemzeti Földügyi Központ (NFK) az osztatlan közös tulajdon megszüntetésére irányuló eljárásokban résztvevő hatóságok és közreműködők feladatainak koordinálja majd, és folyamatos nyomon követi a program megvalósítását. A kormánydöntés alapján megszűnő Nemzeti Kataszteri Program Nonprofit Kft. feladatait látja majd el az NFK a fenti időponttól - tájékoztatót a tárcavezető. Hangsúlyozta: a jogalkotói szándék, hogy az osztatlan közös tulajdonnal érintett földek minél nagyobb arányban a magyar gazdák tulajdonába kerüljenek.

Nagy István kitért arra is, hogy a kormány az öntözésfejlesztési intézkedései azt célozzák, hogy az öntözést akadályozó tényezők jelentősen csökkenjenek 2020-ig, valamint az öntözhető területek 100 ezer hektárral növekedjenek 2024-ig.

Emlékeztetett, hogy 2020-tól 2030-ig évente 17 milliárd forint, azaz összesen 170 milliárd forint fejlesztési forrást biztosít a kormány az öntözéshez kapcsolódó művek fejlesztésére. Felidézte, hogy az idei évtől meghosszabbították az öntözési időt március 1-től október 31-ig.

Szólt arról, hogy a Vidékfejlesztési programban támogatják az öntözési közösségek létrehozását, hogy a gazdák önkéntes alapon társulhassanak. Megemlítette, hogy Digitális jólét program (djp) keretében elkészült Magyarország Digitális agrárstratégiája (das), amely 2019-2022-ig fogalmazza meg az agrárgazdaság digitalizációjához szükséges lépéseket. Nagy István az uniós közös agrárpolitika (kap) tárgyalásáról elmondta: egyelőre a reform egyik eleme sem tekinthető véglegesnek, elfogadottnak, a tárgyalások folyamatban vannak. Sem az európai unió Tanácsa, sem az Európai Parlament nem alakította ki hivatalos álláspontját.

A kap alapvető intézkedései vélhetően nem változnának lényegesen - ugyanúgy lesz alaptámogatás, fiatal gazda támogatás, termeléshez kötött kifizetések, stb. - ugyanakkor az igénybevételükhöz szükséges adminisztratív terhek várhatóan növekedni fognak - jelezte a miniszter.

A magyar célok között említette, hogy biztosítani kell a jelenlegi kap jól működő elemeinek továbbvitelével a közvetlen támogatások folytonosságát. Továbbá biztosítani kell a vidékfejlesztési forrásból finanszírozott beruházási támogatások megfelelő szintjét. Az agrárminiszter alapvető fontosságúnak nevezte a jelenlegivel megegyező költségvetés biztosítását.

Forrás: www.kormany.hu

Úgy érzi, hogy minden egyre drágább? Igaza van

2019. június 7.

Közel 4 százalékkal emelkedtek egyetlen év alatt az árak – derül ki a Központi Statisztikai Hivatal legfrissebb jelentéséből.

2019. májusban a fogyasztói árak átlagosan 3,9%-kal magasabbak voltak az egy évvel korábnál. Az elmúlt egy évben a szeszes italok, dohányárak és az élelmiszerek ára emelkedett jelentős mértékben.

Az élelmiszerek ára 5,6%-kal nőtt, ezen belül az idényáras élelmiszereké (burgonya, friss zöldség, gyümölcs) 15,2, a liszté 9,8, a péksüteményeké 9,2, a sertéshúsé 8,8, a kenyéré 7,1%-kal magasabb, a tojás és a tej ára 6,0, a kávé ára 3,0%-kal alacsonyabb lett. A szeszes italok, dohányárak ára átlagosan 8,6, ezen belül a dohányáraké 12,6%-kal emelkedett. A szolgáltatásokért 3,0, ezen belül az üdülési szolgáltatásokért 6,9%-kal kellett többet fizetni. A járműüzemanyagok 5,8%-kal drágultak.

A fogyasztói árak átlagosan 0,7%-kal nőttek. Az élelmiszerek ára 0,9%-kal emelkedett, ezen belül a sertéshús 6,5, az étolaj 2,6, az idényáras élelmiszerek 1,5, a sajt 1,3%-kal többre, a tojás 0,8%-kal kevesebbe került. A ruházatkódási cikkek 1,0, a szeszes italok, dohányárak 0,4, ez utóbbin belül pedig az égetett szeszes italok 1,4%-kal drágultak. A szolgáltatások ára 0,4%-kal nőtt, ezen belül az üdülési szolgáltatásokért 5,2%-kal kellett többet fizetni. A járműüzemanyagok ára 3,1%-kal lett magasabb.

Forrás: www.propeller.hu

Élelmiszerbiztonság: Magyarországon rend van

2019. június 7.

A fejlett gazdaságokban a vásárlók alapvető elvárása, hogy az élelmiszerek a kedvező élvezeti- és táplálkozás-élettani értékük mellett élelmiszerbiztonsági szempontból is kifogástalanok legyenek. Az EU-s polgárok e téren szerzett tapasztalatait foglalja össze a legfrissebb Eurobarometer kutatás.

Az Eurobarometer 2019 áprilisában végzett felmérése az élelmiszerbiztonság fogyasztói megítélését vizsgálta az Európai Unió országaiban, amely során csaknem 28000 embert kérdeztek meg.

Az eredmények alapján a vásárlók számára a származás helye, az ár és az íz mellett az élelmiszerbiztonság az egyik legfontosabb tényező, amelyet vásárláskor mérlegelnek. A felmérés számos kérdést tartalmazott az élelmiszerbiztonsági aggodalmakra vonatkozóan (adalékanyagok, élelmiszer-higiénia, antibiotikum- és növényvédőszer-maradványok, élelmiszermérgezések, valamint környezetben előforduló szennyezők).

A kutatás eredményei alapján a magyar vásárlókat az élelmiszerekben jelenlévő növényvédőszer-maradványok és az adalékanyagok (például színezékek, tartósítószer) aggasztják legnagyobb mértékben. Az Európai Unió átlagnál jobban a figyelem középpontjában van hazánkban a genetikailag módosított alapanyagok élelmiszerekben történő felhasználásának kérdése.

A felmérés eredményei ugyanakkor azt tükrözik, hogy a magyar fogyasztókat az Európai Unió polgárok átlagánál kevésbé aggasztják az élelmiszerbiztonsági problémák. Ez elsősorban azzal magyarázható, hogy hazánkban az élelmiszerbiztonsági helyzetet kiegyensúlyozottnak érzékeli a lakosság.

Ezt a megállapítást támasztják alá a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) 2019 tavaszán végzett kutatásának eredményei is. Ebből kiderül, hogy a vásárlók az egészségügyet

követően a legfontosabb állam által felügyelt területnek tartják az élelmiszerbiztonságot. A hazai fogyasztók többsége, 58%-a ugyanakkor stabilitást érzékel e téren, a változást észlelők túlnyomó hányada (88%-a) pedig kifejezetten javulást tapasztalt.

Az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság tavalyi kutatása rámutatott, hogy a magyar lakosság bízik a Nébih munkájában. Ezt az adatot az idei Eurobarometer felmérés is alátámasztja. A magyarok 72%-a hiteles, megbízható információforrásnak tartja a Nébih-et, amellyel továbbra is az európai hatóságok élmezőnyéhez tartozik. A Nébih saját adatai hasonló eredményt mutattak 2019 márciusában: a válaszadók 87,5%-a ismeri a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalt, és 74%-a megbízik a munkájában. Ezzel az értékkel a vizsgált állami intézmények közül az állampolgárok szerint a legmegbízhatóbb hivatal lett.

Forrás: www.portal.nebih.gov.hu

Hónapok óta emelkednek az élelmiszerárak a világpiacon

2019. június 12.

Ötödik hónapja folyamatosan növekednek a világpiaci élelmiszerárak – derül ki az ENSZ Élelmészügyi és Mezőgazdasági Szervezetének (FAO) jelentéséből. Májusban a tejtermékek - főként a sajtok - drágultak jelentősen, de többet kellett fizetni a gabonáért és a húsfélékért is, ugyanakkor csökkent a cukor és a növényi olajok ára.

A tejtermékek közül különösen a sajtok ára emelkedett az utóbbi időben. A FAO adatai szerint a tejtermékek májusi árindexe 5,2 százalékkal 226,1 pontra nőtt, de éves összevetésben is 5,06 százalékkal volt magasabb, mint egy évvel ezelőtt.

A húsfélék ára enyhén nőtt, a húsárindex 0,4 ponttal, 170,2 pontra emelkedett, míg egy évvel korábban 168,7 ponton állt.

A gabona árindex májusban 1,4 százalékkal, 162,3 pontra kúszott fel, de még így is mintegy 6 százalékkal alacsonyabb a tavaly májusi 172,6 pontnál. Az indexet a kukoricaárak emelkedése tolta meg, arra reagálva, hogy a kedvezőtlen időjárási körülmények visszavetették az amerikai terméskilátásokat.

A FAO júniusban meredeken, májushoz képest 1,4 százalékkal, 2685 millió tonnára csökkentette idei globális gabonatermelési előrejelzését. A világ teljes gabonafogyasztását a 2019/20-as szezonban 2707 millió tonnára becsülik a szakértők. A raktárkészletek négyéves mélypontra, 830 millió tonnára csökkenhetnek.

A cukorárindex 3,2 százalékkal, 176,0 pontra süllyedt, aminek hátterében főleg az áll, hogy javultak a kilátások a világ legnagyobb cukortermelő országában, Indiában. Ráadásul a nemzetközi energiaárak gyengülése azzal járt, hogy a termelők a cukornádat inkább cukor, semmint etanol előállítására használták.

(A FAO élelmiszerár-indexe egy kereskedelemmel súlyozott mutató, amely az öt legfontosabb élelmiszer-alapanyag - növényi olajok, szemes termények, húsfélék, tejtermékek és cukor - nemzetközi piaci árát veszi figyelembe.)

Forrás: www.magyarmezogazdasag.hu

Kínai forrásból épülhet tejporgyár Hajdúnánáson

2019. június 12.

Cserébe még több kínai diákot fogadhat a Debreceni Egyetem.

Kínai forrásból felépülő tejporgyár lehet az első konkrét eredménye annak a stratégiai együttműködési megállapodásnak, amelyet szerdán írt alá a Debreceni Egyetem (DE) rektora és a Morgan Star Group elnöke.

Szilvássy Zoltán rektor kiemelte: a szándéknyilatkozattal a Debreceni Egyetem a hazai felsőoktatási intézmények közül elsőként csatlakozik az Egy övezet, egy út elnevezésű kezdeményezéshez. Az együttműködési megállapodás mindenekelőtt a kínai diákok számának növeléséről, diák- és oktatócserék megszervezéséről, közös tanterv és kutatási terv fejlesztéséről, illetve nemzetközi viszonylatban is releváns kutatások finanszírozási szándékáról rendelkezik - tette hozzá a rektor.

Az egyetemen folyó gyógyszer- és élelmiszeripari fejlesztések gyártási együttműködést is eredményezhetnek - jegyezte meg Szilvássy Zoltán. Utóbbi kapcsán az MTI érdeklődésére elmondta: az együttműködés első konkrét formája egy tejporgyár felépítése lesz Hajdúnánáson. A leendő üzemben különleges minőségű, anyatejpotlónak és csecsemőtápszernek is alkalmas tejporthoz termelni, az első években kizárólag kínai piacra.

Szilvássy Zoltán az MTI-nek elmondta azt is, hogy komoly érdeklődés van a légiközlekedés megindítására Debrecen, illetve kínai városok között. Ehhez a Debreceni Egyetem pilótaképzéssel, földi- és légi kiszolgáló személyzet képzésével kíván hozzájárulni.

Steve Guo, a Morgan Star Group elnöke emlékeztetett arra, hogy Magyarország keleti nyitás politikája és Kína Egy övezet, egy út kezdeményezése magas szintű politikai támogatásra talált, és Magyarország volt az első európai állam, amely ezt az együttműködést aláírta. "Történelmi csúcsponton vannak a kínai-magyar kapcsolatok" - jelezte az elnök felidézve, hogy a két állam stratégiai együttműködési megállapodást kötött 2017-ben, ez év áprilisában pedig Orbán Viktor magyar miniszterelnök részt vett Pekingben az Egy övezet, egy út kezdeményezés második fórumán. Az egymás országait felkereső turisták száma 2018-ban elérte a 280 ezret - fűzte hozzá.

A Debreceni Egyetemmel kötött megállapodás "új szint visz" a kínai-magyar kapcsolatokba - jegyezte meg Steve Guo. Emlékeztetett rá, hogy Debrecenben nagyon sok kínai diák tanul, az intézmény oktatási, tanárképzési, kutatási tapasztalatait pedig az egyik kínai egyetemmel történő együttműködésben is szeretnék a jövőben hasznosítani. Steve Guo megerősítette: a Debreceni Egyetemen alapítványt hoznak létre az együttműködési célok megvalósítása érdekében.

Forrás: www.mfor.hu

Kiváló minőséget garantáló, kétszintű védjegyrendszer segítheti a vásárlókat a jövőben

2019. június 12.

A Nébih 2018-as reprezentatív felmérésének eredményeként kimutatható társadalmi elvárás összhangban áll a kormány céljával is, miszerint egyértelművé kell tennünk a vásárlók számára, hogy a számtalan élelmiszer közül melyiket érdemes választani, miben bízhatnak meg. Erre nyújthat megoldást egy hatósági tanúsítással rendelkező, minőséget garantáló élelmiszerekhez kapcsolódó védjegy – hangsúlyozta Zsigó Róbert élelmiszerlánc-felügyeletért felelős államtitkár a védjegybemutató sajtótájékoztatón.

A hazai hatóság, a Nébih eredményes munkájának köszönhetően a biztonságos élelmiszer alapelvárás lett, emellett azonban az utóbbi időben megnőtt a kereslet a hazai, minőségi termékek iránt. A védjegyekkel túlszűfolt piacon azonban a magyar vásárlóknak szükségük van segítségre, ezért van igény egy olyan élelmiszerekre jelölő védjegy létrehozására, mely a vásárlók felé hiteles és valódi garanciát biztosít. Egy egyértelmű jelképre, ami a kiemelkedően magas minőségű élelmiszereket megkülönbözteti a piaci kínálatban szereplő más termékektől – hangzott el az agrártárca államtitkárától.

Zsigó Róbert a sajtótájékoztatón ismertette a Kiváló Minőségű Élelmiszer (KMÉ) védjegyrendszert, mely a termelőket, az előállítókat, a feldolgozókat, a forgalmazókat és a

vásárlókat egyaránt érinti, hiszen a logó feltüntetése biztosítja a kiváló minőséget. Éppen ezért ösztönzi a termelőket és a feldolgozókat a minőség fejlesztésére, javítására, fenntartására, és hatékony eszköz a piaci ismertség növeléséhez is. A legfontosabb pedig, hogy a védjegy segíti a lakosság tájékoztatását, építi a bizalmat, garántálja a magasabb minőséget, hozzájárul az általános élelmiszer-fogyasztási kultúra fejlődéséhez.

Az agrártárca államtitkára elmondta, hogy a KMÉ védjegyrendszernek két fokozata lesz. Az első az „Alapszint”, melyre bármely előállító pályázhat, aki a vonatkozó uniós rendelet alapján e körbe tartozik és rendelkezik FELIR azonosítóval. Tehát mezőgazdasági termelők, kistermelők, élelmiszer előállítás, feldolgozást végző kis-, közepes- és nagyvállalkozások, valamint saját márkás termékeket forgalmazó élelmiszer-kereskedelmi vállalkozások jelentkezését várják majd.

A második, „Arany fokozat” esetében további független, a termék élelmiszerbiztonságára, minőségére, kedveltségére vonatkozó vizsgálatok alapján nyílik lehetőség a legkiválóbb termékek külön jelölésére. A szakemberek egy termékmustra során fogják összehasonlítani a vásárlói közönség számára elérhető készítményeket. Erre a fokozatra a legjobban szereplő termékekkel lehet majd pályázni és használatára 3 évig lesznek jogosultak az előállítók.

Az Agrárminisztérium célja, hogy a magyar emberek olyan hazai előállítású élelmiszereket vásárolhassanak, melyen már az „Alapszint” KMÉ védjegy is garanciát nyújt a termék biztonságos és kiváló minőségére, a legjobbak pedig az „Arany fokozat” KMÉ révén emelkedhetnek ki a kínálatból.

Forrás: www.portal.nebih.gov.hu

Tejipar: látványos minőségjavulás

2019. június 19.

Az Agrárgazdasági Kutató Intézet legutóbbi agrárpiaci jelentése szerint az áprilisban felvásárolt nyerstejnek szinte teljes egésze, 99,7 százaléka extra minőségű volt, amire régóta nem volt példa.

Az osztályon kívüli (OK) alapanyag mennyisége a 2018. IV. havi 1621 tonnával és az idei márciusi 692 tonnával szemben mindössze 308 tonna volt. Ekkor az extra tejért 99,20 Ft-ot, az OK tejért pedig 83,20 Ft fizettek a tejfeldolgozók, a tavalyi 93,40 Ft, illetve 80,70 Ft-tal szemben. Márciushoz viszonyítva áprilisban az OK tej ára 1,70 Ft-tal, az extra tejé pedig 5,80 Ft-tal csökkent.

Áprilisban a tejkivitel (tagállami kiszállítás és export) a márciusihoz viszonyítva drasztikusan, 2809 tonnával 9731 tonnára visszaesett. Az exportár rendkívül alacsony, mindössze 88,30 Ft volt, az elmúlt évi 82,40, valamint az előző hónapi 94,90 Ft-tal szemben. A tetemes árcsökkenés miatt a kiszállított nyerstej átlagára 10,80 Ft-tal alulmúlta a belpiacit.

Az AKI közlése szerint az Európa Unióban 2019 áprilisában a nyerstej kilónkénti átlagára 110 Ft-nak megfelelő euró volt, emiatt 1 Ft-tal elmaradt az egy hónappal korábban regisztrált vételártól, de a tavalyihoz képest így is 8 Ft-tal drágult.

A hazai ár 99 Ft-ra gyengült. A IV. hónapban a közösségi átlagár csupán 1 Ft-tal haladta meg a hazait. Egy éve ilyenkor az árdifferencia 9 Ft volt, amikor is hazánkban a tejüzemek 93 Ft-ot fizettek a nyerstejért.

Áprilisban az Európai Unióban a legmagasabb tejárakat a déli országokban jegyezték, forintra átszámolva Cipruson 185, Máltán 146, Olaszországban 125, Görögországban pedig 123 forintot fizettek az átvett tejért kilónként. A legkevesebbet Bulgáriában adtak érte, ott 96 forintot ért egy kiló nyerstej. De csupán egy forinttal kaptak többet a román, a lett és litván gazdák (97 Ft/kg), és sajnos Magyarországon sem sokkal volt magasabb a felvásárlási ár (99 Ft/kg). A negyedik hónapban a tagországok közti árkülönbség 1,9-szeres, egységnyi tejre számolva 89 Ft volt.

Forrás: www.magyarmezogazdasag.hu

Így fűtenek tejsavóval nyolcszáz otthont

2019. június 19.

Megállapodást kötött egy brit sajtgyártó vállalat, hogy az előállítás során keletkező melléktermékeket átadják egy biogáz-erőműnek, amely azokat "zöld gázzá" alakítja át, és az így kinyert energiát háztartások hőellátására használja - írja az Oilprice.

A Wensleydale Creamery nevű vállalat, amely ipari tejfeldolgozó üzemként minőségi sajtokat, többek között a Yorkshire Wensleydale-t gyártja, szerződést kötött egy fenntarthatósági befektetési alappal. Az Iona Capitallal aláírt megállapodás szerint a gyártás során keletkező tejsavót összegyűjtik és átadják egy, az alaphoz tartozó biogáz erőműnek hasznosításra.

Az erőműben a környezetet nem terhelő eljárásokkal gázzá alakítják a maradékokat, amivel annyi energiát nyernek, amely elegendő 800 háztartás éves fűtéséhez.

A sajtgyártó vállalat évente mintegy 4000 tonna terméket állít elő. A velük partnerségre lépő Iona Capital biogáz üzeme pedig a tejsavóból évente 10 ezer megawattórát kitevő energiát szállít majd mostantól.

A befektetési alapnak egyébként Yorkshire megyében már kilenc, tiszta energiákra épülő erőműve működik, amikkel összesen 37 ezer tonna éves szén-dioxid kibocsátást takarít meg, összehasonlítva a hagyományos erőművek jelentette környezeti terheléssel.

Forrás: www.origo.hu

Konferencia az Aszály Elleni Küzdelem Világnapján

2019. június 19.

A vízgazdálkodást és a mezőgazdaságot egymással összhangban kell fejleszteni - mondta Feldman Zsolt, az Agrárminisztérium (AM) mezőgazdaságért felelős államtitkára szerdán, egy szakmai konferencián, Budapesten.

Az államtitkár a sivatagosodás és az Aszály Elleni Küzdelem Világnapja alkalmából szervezett tanácskozáson közölte, hogy a mezőgazdaság szempontjából kulcskérdés a felszín alatti és feletti vízkészletek megőrzése és fejlesztése. Idén új intézkedést vezetnének be a Vidékfejlesztési Programban az öntözési közösségek létrehozásának támogatására, valamint a tervek szerint július 1-jével feláll a Nemzeti Öntözési Központ - tette hozzá.

Hazánkban a mezőgazdaságot érintő leggyakrabban előforduló káresemények kezelésére létrejött a Mezőgazdasági Kockázatkezelési Rendszer. A rendszer által kezelt káresemények közül az aszálykár a legjelentősebb, a 2012. és 2018. között kifizetett kárenyhítő juttatás 43,3 százalékát aszálykárra fizették ki. Az idei év rendkívüli csapadékhiánnyal indult, a kárenyhítési rendszerben eddig közel 130 ezer hektár területet jelentettek aszálykárosnak, 8200 hektárt pedig belvízkárosultnak, mintegy 2300 hektárban pedig felhőszakadás tett kárt - sorolta Feldman Zsolt.

Az államtitkár hangsúlyozta: az öntözésfejlesztés jelentős állami feladat, a klímaváltozás negatív hatásainak csökkentése érdekében fontos az öntözés feltételeinek javítása és az öntözött területek növelése. Az elmúlt időszakban a kormány az öntözésfejlesztést számos döntésével támogatta, amelynek célja a termés biztonságosabbá tétele, az agráriumból élők megélhetésének biztosítása.

Kling Zoltán, a Belügyminisztérium (BM) főosztályvezetőjének előadása szerint az éves felszíni vízkivétel mintegy 4600 millió köbmétert tesz ki, 5,7 százaléka öntözési célú, míg a felszín alatti vízkivétel évente 950 millió köbméter, amelynek csak 1 százalékát használják öntözésre. Az országban 111 ezer hektárt öntöznek, jelenleg a művelt mezőgazdasági területek 1,7 százalékán folyik öntözéses gazdálkodás, az öntözött területek 80 százaléka szántóföldi művelés alatt áll.

A mezőgazdaság számára rendelkezésre álló vízkészlet kihasználása az országban 30 százalék, az unióban ez 80 százalékra tehető. Magyarország területén jelenleg 69 öntözőrendszer működik, az állami kezelésű öntözőcsatorna hossza több mint 4300 kilométer - jegyezte meg. Emlékeztetett arra is, hogy a gazdálkodók számára elérhető öntözővíz mennyiségének növelése érdekében a kormány tavalyi döntése szerint 2020. és 2030. között évi 17 milliárd forint, azaz összesen 170 milliárd forint fejlesztési forrást biztosít az öntözéshez kapcsolódó állami vízgazdálkodási főművek fejlesztésére, ebből 2019-2024 között 34,8 milliárd forint jut az öntözési célt szolgáló, állami vízügyi infrastruktúra működtetésére.

Kormányhatározat szerint a vízügyi ágazatnak idén infrastrukturális hiányok fejlesztésére, eszközbeszerzésre és létszámfejlesztésre 3,7 milliárd forintot biztosít a kormány, emellett csaknem 600 millió forintot fordítanak a 2020. évi öntözésfejlesztések előkészítési és tervezési feladataira a beruházás előkészítési alap terhére - jegyezte meg.

Forrás: www.kormany.hu

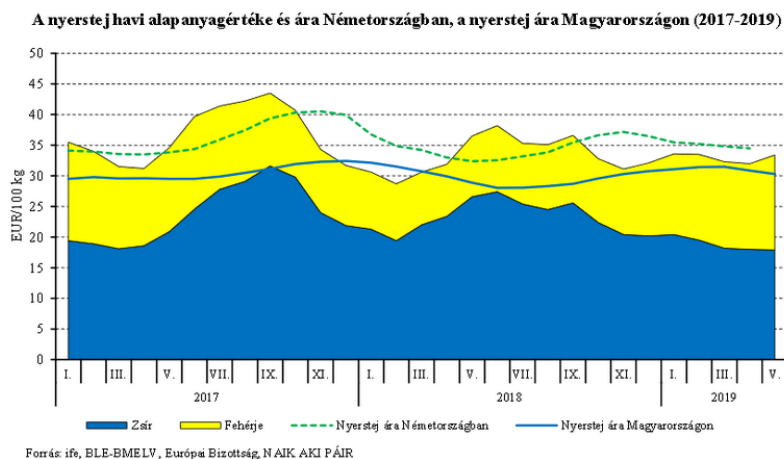
Nehezen szelődülnek a makacsul magas tejárak

2019. június 21.

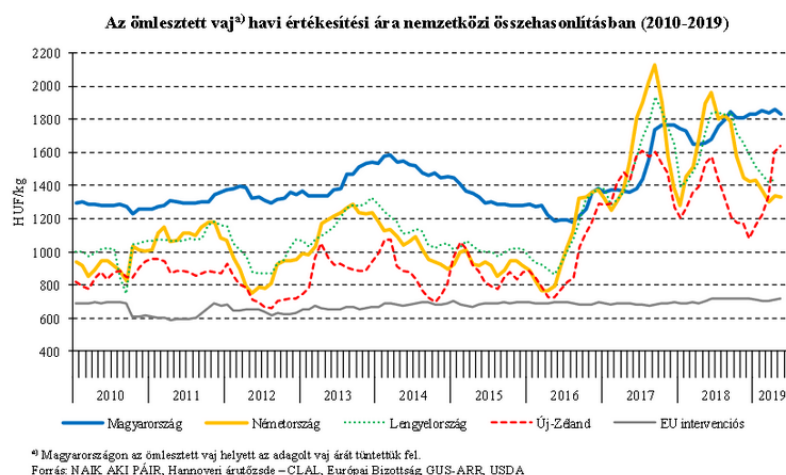
Folyamatosan bővül a világ és Magyarország tejtermelése, de a fogyasztás is tempósan emelkedik, dacára annak, hogy az utóbbi két évben csillagászati árakkal szembesültünk a tejtermékek esetében. Különösen a vaj számít drága portékának. Relatív értéke ugyan már csökkenőben, de a magyar fogyasztók ezt még nem érzik.

Úgy tűnik, Kína szomszaga nem enyhül a tej iránt: az Európai Bizottság adatai szerint a keleti óriás teljestejpor-importja 29 százalékkal, a sovány tejporé 28 százalékkal nőtt 2019 első négy hónapjában az előző év azonos időszakához viszonyítva.

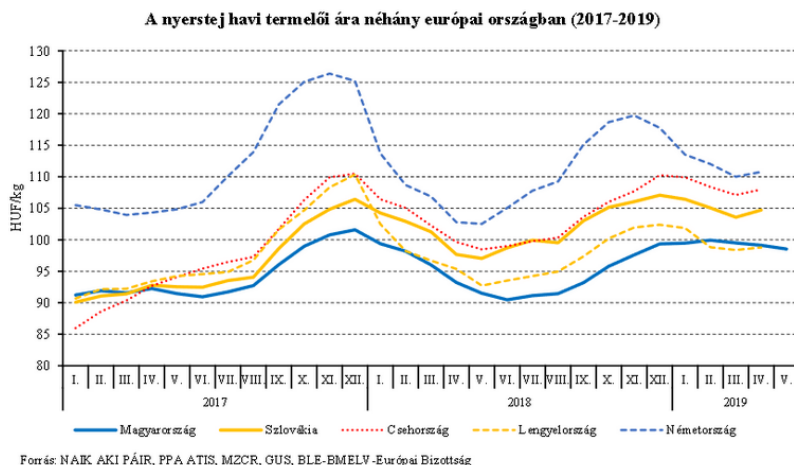
A kempteni árutőzsde vaj- és soványtejpor-jegyzései alapján viszont már azt látjuk, hogy elindult egy visszarendeződés, ami az alapanyagértékben, valamint a tejszír és tejfehérje egymáshoz viszonyított értékében is tetten érhető. 2019 májusában az előző év azonos hónapjához képest a zsírárték 33 százalékkal csökkent, míg a fehérjeérték 57 százalékkal nőtt, így az alapanyagérték 8 százalékkal csökkent. Így fest a trend Németországban és Magyarországon:

Az árhullám szépen laposodik, és újra nyílik az olló a fehérje és a zsír értéke között, ami a vaj árának esésével kellene hogy járjon. Ez Németországban így is történt, rejtély, hogy nálunk miért nem, hiszen a nyerstej árák egyébként szépen lekövetik a nyugati trendet. Alábbi ábrán jól látható a vaj árának történelmi csúcsot döntő megugrása 2017-ben, és az is, hogy - nagy kilengésekkel ugyan - de csökkenni kezdett. Kivéve nálunk.

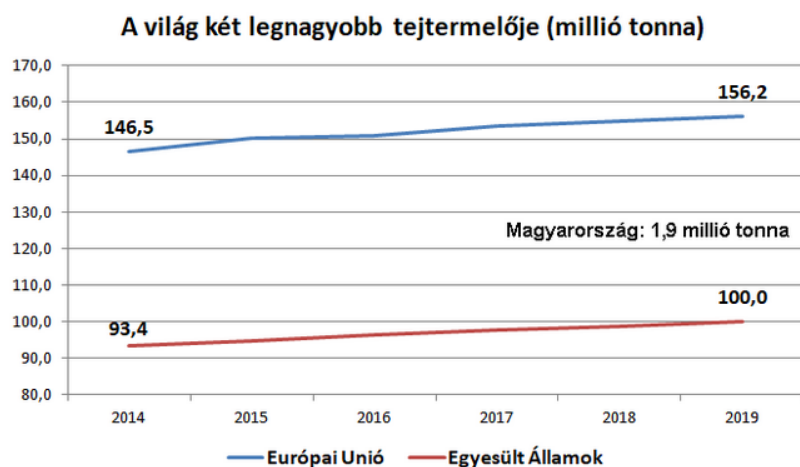

A nyestej ára ehhez képest szépen idomul a környező piaci árakhoz. Egy dolog bosszanthatja csak a figyelmes szemlélőt: az áresést mindig egy kicsit gyorsabban követjük, mint az áremelkedést. Ez már csak így van a "begyűrűzésekkel".

A termelőknek nem lehet panaszuk az átvételi árakra: harmadik éve tartják magukat. Magyarországon a nyerstej országos termelői átlagára 98,54 forint/kilogramm volt 2019 májusában, csaknem 8 százalékkal meghaladta az előző év azonos hónapjának átlagárát. A nyerstej kiviteli ára 90,32 forint/kilogramm volt 2019 májusában, az egy évvel korábbihoz viszonyítva 5 százalékkal emelkedett. A KSH adatai szerint a tej és tejtermékek egy főre jutó fogyasztása tejegyenértékben kifejezve 2013–2016 között 17 százalékkal nőtt. A vaj fogyasztása is folyamatosan emelkedett: 2017-ben 62 százalékkal volt magasabb a 2013. évinél.

A hazai termelés csepp a tengerben a világ legnagyobb tej kibocsátójának, az Európai Uniónak a piacán. Hogy el tudjuk helyezni magunkat a térképen, beteszünk ide egy garfkont a mennyiségek érzékeltetésére. A magyar kibocsátás két nagyságrenddel kisebb, mint az összeurópai, ezért csak egy aktuális számmal jeleztük.

Forrás: NAIK AKI és KSH

Forrás: www.agrarszektor.hu

Tej, sajt, tojás: a németeknél, briteknél annyiba van mint nálunk. Mi folyik itt?

2019. június 22.

Magyarországon átlagosan 16 százalékkal olcsóbbak az élelmiszerek, mint az EU-ban átlagosan. Hiába olcsó azonban az étel (ebben a jelenlegi összehasonlításban), ha az embernek nincs elég pénze, akkor az olcsóbból sem tud sokat vásárolni. Nem is beszélve arról, hogy például a tej, sajt, tojás 2018-ban nagyjából annyiba került átlagosan Magyarországon, mint Németországban vagy az Egyesült Királyságban. Ez utóbbi két országban azonban 2-3-szor is magasabb lehet az átlagkereset a Magyarországon mérthez képest, ami azt jelenti, hogy vásárlóerő paritáson nézve csúnyán le vagyunk maradva. Hol is drágább hát az élet?

Az Európai Unió országai között óriási különbségek mutatkoznak az élelmiszerárakat illetően - derült ki az Eurostat friss jelentéséből. A legdrágább országban (Dánia) például az élelmiszerek kétszer annyiba kerülnek, mint a legolcsóbb Romániában. Magyarország ezen a téren az összesített lista alsó fertályán helyezkedik el, az európai átlag élelmiszerárakhoz képest Magyarország 16 százalékkal olcsóbb.

Ez azonban egyáltalán nem sok, főleg, hogyha vásárlóerő paritáson is megnézzük, mennyi terméket tud megvásárolni egy átlagos magyar a keresetéből. Korábban a Pénzcentrumon már beszámoltunk arról, hogy az Egyesült Királyságban olcsóbb a vaj, a vizsgált kiszerezésű kenyér, de még a Nutella is, mint Magyarországon. Ráadásul az osztrákok lisztet is olcsóbban

tudnak venni, mint a magyarok. A csirkemell, a burgonya és a tej ugyanakkor nálunk volt a legolcsóbb a vizsgált országok közül.

Ez azonban nem sokat ért, ha vásárolni szeretnénk. Korábbi, év eleji számításainkból például az jött ki, hogy egy átlagos magyar, a nettó fizetésből mindössze 771 darab egyliteres tejet tudna vásárolni, míg egy osztrák 1 493-at, egy brit pedig 2 297-et.

Hasonlóan nagy eltérés mutatkozott akkor a lisztnél is, egy átlagos osztrák fizetésből például 4 274 darab 1kg-s lisztre futná Ausztriában, míg a magyar fizetésből ennek töredékét, 922 kilót lehetne csak vásárolni idehaza, egy brit fizuból viszont 2 6131-et lehetne vásárolni Nagy-Britanniában.

Kutatásaink végére az is kijött, hogy például a szlovák átlagfizetésből Szlovákiában többet tudnánk vásárolni vajból, tejből, tojásból, kristálycukorból (sokkal), lisztből, Nutellából, krumpliból és csirkemellből is, mint egy átlag magyar fizetésből Magyarországon. Hazánkban így csupán kenyérből, görög joghurtból, Milka csokiból (1 darabbal) és Coca Colából futná több az átlag magyar fizetésből, mint Szlovákiában a szlovákéból. Az osztrák csirkemell kivételétől eltekintve pedig kijelenthető, hogy mind az Egyesült Királyság mind pedig Ausztria egyelőre utcahosszal előzi Szlovákiát és Magyarországot. Mindezek tekintetében nem is csoda, hogy utóbbi két ország lakosai arányaiban sokkal kevesebbet kell, hogy költsenek élelmiszerre és alkoholmentes italokra, mint a magyarok vagy a szlovákok.

Tej, sajt, tojás = horror

Nem elég tehát, hogy hiába vagyunk olcsóbbak, mint a nyugati országok és még így is töredék annyi élelmiszerhez juthatunk a pénzünkéből, vannak, olyan élelmiszerek, amik már majdnem annyiba vannak nálunk, mint az EU-átlag. Így például a tej, a sajt és a tojás átlagosan csak 7 százalékkal olcsóbb, mint az EU-ban átlagosan, ami egyben azt is jelenti, hogy nálunk ezek az élelmiszerek egy-két százalék eltérés híján annyiba kerülnek, mint Németországban vagy az Egyesült Királyságban.

Azt pedig itt sem kell ecsetelnünk, hogy ennek a két országnak mennyivel nagyobb a vásárlóereje. Nem is csoda, hiszen az átlagbérek itt 2-3-szor is akkorák lehetnek, mint Magyarországon, miközben a termékek gyakorlatilag ugyanannyiba kerülnek egy londoni vagy müncheni közértben, mint Budapesten.

Forrás: www.penzcentrum.hu

Nagy István: a támogatást nem felélni kell, hanem fejleszteni belőle

2019. június 23.

A hazai tejágazat növekedő pályán van, és a korábbi évek piaci nehézségeit veszteség nélkül átélő ágazat mára stabil alapon működik - hangsúlyozta Nagy István a Magyartarka Szakmai Napon. Mint mondta, a tej és tejtermékek hazai fogyasztása növekszik, a nyerstej országos termelői átlagára pedig meghaladja a kilogrammonkénti 99 forintot. Emlékeztetett arra is: a támogatásokból a fejlesztésekre is jutni kell.

Nagy István agrárminiszter, június 20-án, csütörtökön Dunaharasztiiban a Magyartarka Szakmai Napon kijelentette: a piaci válságok és járványok ellenére sikerült stabilizálni az állattenyésztés helyzetét az elmúlt években hazánkban. A rendezvényen az agrárminiszter arra emlékeztetett, hogy 2010-hez képest a hazai szarvasmarha állomány csaknem 203 ezerrel nőtt. A szakminiszter szerint sok múlik azon, hogy az állattartó gazdaságok felismerik-e a kihívásokat, alkalmazzák-e a legkorszerűbb tudást, a modern technológiát, köztük a digitalizáció által kínált megoldásokat. Fontos, hogy a jövedelempótló támogatásokat minél nagyobb arányban fordítsák fejlesztésekre, valamint éljenek a beruházási támogatások és a kedvezményes finanszírozási konstrukciók által kínált hitelekkel.

A tárcavezető arról is beszélt, hogy Magyarországon kilenc tenyésztőszervezet 12 húshasznú szarvasmarha fenntartását végzi. Az elismert fajtákon belül a legtöbb állat a magyartarka fajtába tartozik. Kifejtette: az uniós forrásból biztosított termeléshez kötött tejhasznútehen-támogatás tavalyi kérelmek után járó összegek kifizetését a Magyar Államkincstár már 2018-ban megkezdte. A tavaly átutalt 19,34 milliárd forinton felül idén a fennmaradó 1,91 milliárd forint összegű támogatás végfizetésére is sor került.

Ennek révén az ágazat szereplői több mint 21 milliárd forint forráshoz jutottak, ez egyedenként 105 358 forint hozzájárulást jelent

Hozzátette: földalapú alaptámogatás címen idén június 18-ig több mint 211 milliárd forintot, a zöldítésre pedig több mint 117 milliárd forintot utalt át a kincstár. A tárcavezető aláhúzta: az EU állattenyésztési joganyagának változása következtében az állattenyésztésről szóló törvényt és végrehajtási rendeleteit új jogszabályok váltják fel, melyek közül az állattenyésztéssel kapcsolatos törvényt e hét kedden ellenszavazat nélkül fogadta el az országgyűlés.

Forrás: www.agrarszektor.hu

Kiürültek a tejporkészletek

2019. június 24.

A legutóbbi, pályáztatáson alapuló értékesítés alkalmával az eredetileg összesen 380 000 tonna mennyiségű állami soványtejporkészletből még meglévő 162 tonna is gazdára talált - közölte az Európai Bizottság. Ezzel a bizottság által felvásárolt és kezelt készlet teljes egésze elfogyott.

Az uniós testület emlékeztet arra, hogy az uniós termelőket az árak csökkenése miatt 2015–2016-ban sújtó tejpiazi válságra reagálva az Európai Bizottság 2015 és 2017 között összesen 380 000 tonna sovány tejporkot vásárolt fel állami intervenció keretében.

Az intézkedés célja a piac stabilizálása és a termelők jövedelmének támogatása volt.

2016 végétől a Bizottság havonta, majd kéthavonta nyilvános pályázati felhívásokat tett közzé annak érdekében, hogy a termékeket fokozatosan visszajuttassa a piacra, annak megzavarása nélkül.

Phil Hogan, a mezőgazdaságért és a vidékfejlesztésért felelős biztos elmondta: „azzal, hogy ma a sovány tejporkból felhalmozott készletek még meglévő mennyiségei is értékesítésre kerülnek, lezárul egy fejezet. A Bizottság intézkedéseinek eredményei a magasabb árakban és a piac stabilitásában nyilvánulnak meg. Az Európai Bizottság ismételten bizonyosságot tett arról, hogy elkötelezett a mezőgazdasági termelők támogatása mellett és szolidáris velük a válságok idején”.

Két és fél év telt el az első nyilvános pályázati felhívás óta. Az állami készletek elfogytak, a tej kilogrammonkénti ára pedig 2016 nyara és 2019 májusa között jelentős mértékben, 26 centről 34 centre emelkedett.

Forrás: www.magyarmezogazdasag.hu

Magyarország egyik fő gazdasági potenciálja az agrárium és az élelmiszeripar

2019. június 24.

A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek külkereskedelme évről évre nagymértékben hozzájárul a nemzetgazdaság pozitív egyenlegéhez, ezért makrogazdasági jelentősége meghatározó - mondta Nagy István agrárminiszter a külgazdasági attasék éves értekezletén, Budapesten.

A miniszter ismertette, hogy az utóbbi három évben az élelmiszergazdasági export értéke folyamatosan 8 milliárd euró fölött alakult. Ehhez az is kellett, hogy a magyar mezőgazdaság termelékenysége 2010 és 2018 között jelentősen javult, melynek következtében érdemi felzárkózás ment végbe a régi tagországokhoz képest - tette hozzá.

Az agrárexport aránya a teljes nemzetgazdasági exporton belül 2018-ban 8,3 százalék volt és az agrárgazdaság közel 2,9 milliárd euróval járult hozzá a nemzetgazdaság majdnem 5,6 milliárd eurós többletéhez. 2010 és 2018 között az export 49 százalékkal, az import 57 százalékkal, így az egyenleg 35 százalékkal növekedett.

Agrár-környezetvédelmi területen jelenleg 13 állomáshelyen lát el feladatot agrár- és környezetügyi szakdiplomata. Az exportnövekedés és mezőgazdasági – környezetügyi kapcsolatok döntő része nagymértékben az agrárattasé hálózatnak köszönhető.

Nagy István kijelentette, hogy az élelmiszeripar stratégiai ágazatnak minősül, ezért az a 2014-2020-as támogatási időszakban 300 milliárd forint támogatásban részesül. Emlékeztetett arra, hogy az eddigi adatok alapján 2014 óta az élelmiszeriparba áramlott támogatások nagysága mostanáig meghaladta a 300 milliárd forintot. Az élelmiszeriparban nyilvántartott közel 5 ezer vállalkozásból, nagyjából ezer végez exporttevékenységet. Az exportáló vállalatok által realizált árbevétel, már megközelítette az 1.300 milliárd forintot.

Az élelmiszeripar árbevételének jelenleg több mint 30 százaléka származik exportból és az arány fokozatosan nő. A legtöbb exportárbevétel a húsiparban, az állateledel-gyártásban és a zöldség-gyümölcs feldolgozásban jelentkezik.

Az agrártárca vezetője felhívta a figyelmet arra, hogy Magyarország a világ legszigorúbb, az EU által kialakított állat- és növényegészségügyi előírásait követi és alkalmazza. Elmondta, hogy a kivitelben megjelenő magyar élelmiszergazdasági termékek betegségektől mentesek és kiváló minőségűek. Aláhúzta, hogy Magyarország csak olyan export- és importtevékenységet támogat, amely figyelembe veszi hazánk mezőgazdaságának érzékenységet és hozzájárul az állat- és növényegészségügyi előírások betartatásához.

A miniszter kiemelte, Magyarország egyik fő gazdasági potenciálja az agráriumban és az élelmiszeriparban van. Jelezte, hogy hazánk továbbra is nyitott azokra az értékteremtő beruházásokra, amelyek előre viszik a mezőgazdaságot, és segítik a vidék versenyképessé válását.

Forrás: www.kormany.hu

A Kínában tomboló ASP miatt Amerikában csökken a tej ára

2019. június 25.

A kínai sertéseket pusztító afrikai sertéspestis leszorítja a sertéstápok készítésére használt különféle termékek – így a tej – globális árát. Az árak már most elérték a történelmi legalacsonyabb szintet – olyan alacsonyok, hogy nem fedezik a bekerülési költségeket. A járvány előtt az USA szállította a legtöbb tejsavót Kínába.

A sertésenyésztők a savót a táp fehérjetartalmának emelésére használták. Világszerte Kína volt messze a legnagyobb savóimportáló.

A járvány előtt Kína sertésállománya elérte a 780 milliót, de szakértők szerint ez a szám gyorsan csökken. A Kínában tartott sertések közül csaknem 200 millió fertőződött meg. A következő két évben az állomány 25–35 százaléka várhatóan elpusztul.

Kína már az ASP járványt megelőzően is kevesebb savót kezdett importálni az USA-ból.

A múlt év júniusában kínai termékre tett büntetővámokra adott válaszként Kína magas vámokat rótt ki az USA-ból származó tejtermékekre, így a savóra is.

Az U.S. Dairy Export Council jelentése szerint, a vám miatt az USA Kínába irányuló savóexportja 43 százalékkal csökkent. Az ASP következtében a csökkenés 61 százalékosra emelkedett.

A tejipar nem az egyetlen mezőgazdasági ipar, amit a vámtarifák miatti feszültségek és a vírusjárvány kombinációja sújt.

A szójatermesztők hasonló cipőben járnak, ugyanis 2017-ben az USA szójatermésének kb. 30 százalékát Kínába exportálta sertéstáp gyártására. Ez az export a Kína által az olajosmagvakra kiszabott magas büntetővámok miatt teljesen leállt és ipari szakértők szerint az ASP megállítja a keresletet még akkor is, ha esetleg megszüntetnék a büntetővámokat.

Forrás: www.magyarmezogazdasag.hu

A szárazság és forróság ellenére több a tej

2019. június 25.

Egy tehén 2018-ban átlagosan kb. 8.059 kg tejet adott, ami 2017-ben még 7.763 kg volt.

A száraz nyár ellenére 2018-ban a német tehéntej termelés 1,4%-kal 33 millió tonnára nőtt. Ugyanakkor a tejtermelők száma 4,5%-kal csökkent.

Ezt mutatja a Német Szövetségi Mezőgazdasági és Élelmezési Intézet (BLE) piaci és ellátási rendszeréről szóló jelentése. Egy tehén 2018-ban átlagosan kb. 8.059 kg tejet adott, ami 2017-ben még 7.763 kg volt.

A tejtermelők száma Németországban 2018-ban tovább csökkent. A korábbi 65782 termelőből 2969 feladta a tejtermelést, ennek mintegy fele Bajorországban. Tendenciájukat tekintve ezek általában kisebb cégek. Az aszály miatt a tejelő tehének száma 2%-kal csökkent, ami körülbelül 98000 tejelő tehénnek felel meg, a Német Szövetségi Statisztikai Hivatal szerint.

A biotej tovább nő

A biotej termelése növekedett. A biotej mennyisége az előző év azonos hónapjaihoz viszonyítva szinte minden hónapban kétszámjegyű növekedést mutatott, a hagyományosan előállított tejhez képest. Például 2018-ban az biotej az összes tejszállítás 3,5%-át tette ki, ami az előző évhez képest 19%-os növekedést jelent.

A biotej árbevétele stabilabb és magasabb volt: a 2018-as 48,37 cent/kg éves átlag 14 centtel több volt, mint a hagyományosan termelt tej, ami 34,37 cent volt.

Forrás: www.agrotrend.hu

A sajtbírálok is segíthetik megdönteni a trappista uralmát!

2019. június 26.

Az új, független sajtbírálóknak a hazai sajtkészítési és -fogyasztási kultúra fejlesztésében és a minőség emelésében is jelentős szerepük lehet. Az első sajtbíráló kurzus végzettjei átvették megérdemelt okleveleiket.

Ha lassan is, de változik a sajt fogyasztási kultúra Magyarországon. Egyelőre meg mindig a trappista sajt a legnépszerűbb és legnagyobb „tömegtermék” az üzletekben, de megjelentek már a nemzetközi kiskereskedelmi láncok üzleteiben a közép kategóriájú külföldi sajtok, a szezonális jellegű grillsajtok, na és persze egyes boltokban fel lehet fedezni a hazai kisüzemi és kézműves sajtokat is. Hogy ez a trend megforduljon, azaz a trappista, illetve a külföldi sajtok helyett inkább a minőségi és magyar készítésű sajtok legyenek kedveltebbek a vásárlók körében, a független sajtbírálok is sokat tehetnek – legalábbis a Magyar Sajt készítő Egyesülete (MSE) reményei szerint.

Az MSE az év elején kereste meg a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarát és a Tej Terméktanácsot a sajtbírálnói képzés elindításával; a két szervezet örömmel karolta fel az ötletet. Ennek nyomán pedig még március végén elindult a képzés a NAK dunaharaszti bázisán, és június elején mind a 25 résztvevő – köztük 13 hölgy – sikeres vizsgával zárta a kurzust. Az végzetteknek pedig ünnepélyes keretek között, a budapesti Hold utcai piac egyik bisztrójában adták át a megérdemelt bizonyítványokat június 26-án.

Mint Hegedűs Imre, az MSE alelnöke elmondta, többek között a trappista „uralma” is ihlette a képzés elindítását.

– Az egyesület által szervezett sajtmustrákon a zsűrit rendszerint olyan szaktekintélyek alkották, akiknek tudásához nem fér kétség, ám sokszor a különböző trappista sajtokat bírálták, és egy-egy új kézműves vagy kisüzemi sajtot óhatatlanul ehhez mérték. Ez semmiképpen sem szolgálta az objektív bírálatot! Viszont a sajtkészítők részéről felmerült az objektivitás és a függetlenség igénye. Ezért is kerestünk a két szervezet segítségével új sajtbírálókat. Ha mustrákon általuk több, jó minőségű sajt kerül előtérbe, akkor a nőhet a minőségi sajtok iránti kereslet is, ez pedig a sajt fogyasztási kultúra átalakulásával is járhat – mondta.

Györffy Balázs, a NAK elnöke is azt emelte ki, hogy bár nő a sajt fogyasztás idehaza, de sajnos még mindig a trappisták a legkedveltebbek a vásárlók körében, és ő is bízik abban, hogy az új bírálók közvetve változtathatnak ezen. Istvánfalvi Miklós, a Tej Terméktanács elnöke pedig megjegyezte, hogy a sajtok minőségének növelése elengedhetetlen mind a nagyüzemi, mind a kisüzemi előállítók részéről, már csak azért is mert ehhez a feltételek egyre inkább adóttak. Hozzátette, csak ez esetben vásárolhatnak a hazai üzletekben több hazai sajtot a külföldiekhez képest.

A végzetek nem teljesen kívülállók, ugyanis a jelentkezéskor előfeltétel volt az agráros és/vagy élelmiszeripari és/vagy turisztikai végzettség, tapasztalat, ám nem volt elvárás a sajt készítői jártasság és az ezzel való foglalkozás. A tanfolyam során teljes körű ismeretanyagot sajátítottak el. Megismerték a sajtok, tejtermékek érzékszervi bírálatának terminológiáját, a referenciamintákat, aromakerekeket, a bírálat és kóstolás módszertanát. Tanultak tovább a világ sajtjairól, egyes sajt típusok kiemelkedő sajtjairól, úgynevezett „arany mintákat” is kóstoltak, valamint megismerték a hibákat, sajt betegségeket is. A kurzuson két francia sajt készítő mester is előadott, illetve a mosonmagyaróvári Magyar Tejgazdasági Kísérleti Intézet, valamint egyetemi élelmiszeripari oktató is segítette a képzést. Az oklevelet kapott új szakértők ezentúl részt vesznek az MSE által szervezett bírálatokon, továbbá nevüket a gasztronómiával, vendéglátással foglalkozó szervezetek is megkapják, hogy számukra független szakértői segítséget nyújtsanak.

Az egyesület pedig folytatni szeretné a képzést, mint Hegedűs Imre megjegyezte, legalább még plusz 25 további bírálóra lenne szükség. Mindemellett gasztronómiával foglalkozó újságírók sajtjal kapcsolatos ismereteit is bővítenék, hogy még megalapozottabb kritikák jelenjenek meg. Ahogy megfogalmazta:

– Mostanában menő dolog a borhoz érteni, azt szeretnénk, hogy legyen menő a sajthoz is érteni!

Forrás: www.nak.hu

Érdekel, mit csinál egy sajtbíráló?

2019. június 27.

Zárvizsgálóval és az oklevelek átadásával zárult le a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, valamint a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács támogatásával, a Magyar Sajt készítő

Egyesülete által első alkalommal szervezett sajtóbíráói tanfolyam. A kurzust huszonötven végezték el; a sajtóbíráók a kereskedők, az éttermek munkáját egyaránt segítik a jövőben.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Dunaharaszti létesítménye adott helyet az első szervezett sajtóbíráó tanfolyamnak; két kis csoportban, hat héten keresztül, a leendő bírálók péntek-szombati napokon vettek részt az oktatásokon. A kurzusra többszörös volt a túljelentkezés, a kiválasztásnál a gasztronómiai, élelmiszeripari múlt, tapasztalat előnyt jelentett, illetve különféle íz- és sajttesztekkel is vizsgálták a jelentkezők alkalmasságát. A végzetek közt szakács, borász, séf is van, illetve több mint felük hölgy.

A most végzett sajtóbíráók részt vesznek majd a Magyar Sajt készítő Egyesületének sajtóbírálataiban, emellett a gasztronómiai élet szereplői számára sajt-szakmai kérdésekben – a sajt készítőktől független – szakmai segítséget adnak. A képzést követően a sikeres vizsgát tevők oklevelet kaptak, és névjegyzéküket gasztronómiával, vendéglátással foglalkozó szervezetek is megkapják. A sajtóbíráóknak a hazai sajt készítési és -fogyasztási kultúra fejlesztésében és a minőség emelésében is jelentős szerepük lehet.

A képzésen a sajtóbíráók megismerkedtek a sajt készítés alapvető ismereteivel, technológiáival, a sajt típusokkal és azok jellemzőivel. Foglalkoztak a hazai sajt készítés történetével, a magyar sajtokkal, találkoztak kisüzemi készítőkkal is. Megismerték a sajtok, tejtermékek érzékszervi bírálatának terminológiáját, a referenciamintákat, aromakerekeket.

Tanultak továbbá a világ sajtjairól, egyes sajt típusok kiemelkedő sajtjairól, „arany mintákat” is kóstoltak. Szó volt még a sajt hibákról és a sajt betegségekről, illetve a sajt bírálat és -kóstolás módszertanáról. A kurzuson két francia sajt mester is megosztotta tudását a résztvevőkkel, illetve a mosonmagyaróvári Magyar Tej gazdasági Kísérleti Intézet, valamint egyetemi élelmiszeripari oktató is segítette a képzést.

A magyar gasztronómiában egyre fontosabb szerepet tölt be a sajt. Ugyanakkor a trendalkotó szakemberek, séfek, étterem- és szállodavezetők – sajnálatos módon – sajt kínálatukat leginkább külföldi sajtokra alapozzák. Pedig mintegy 80-100 magyar kisüzem kitűnő minőségben készít sajtokat, de javarészt nem jutnak el termékeik a helyi piacokon túlra. A képzés szervezőinek és támogatóinak fontos, hogy erősödjön a magyar sajtok minősége, a magyar sajtokba vetett bizalom, valamint a fogyasztásuk mértéke emelkedjen. Ehhez nagy segítség lehet a korrekt, független és rendszeres érzékszervi minősítés.

A trappistán túl is van élet

Magyarországon az egy főre jutó évi sajt fogyasztás megközelítőleg 7 kg. Ennek mintegy kétharmada trappista sajt vagy trappista jellegű import sajt, a maradékon mintegy százféle sajt osztozik. A sajtok beszerzésének 95 százaléka a szuper- és hipermarketekben történik, az összes sajt fogyasztásból pedig csupán néhány százalékot tesznek ki a kisüzemi sajtok. A kézműves, kisüzemi sajtokat a fogyasztók szűk köre vásárolja, elsősorban piacokon, másodsorban az üzemben kialakított mintaboltokban.

A tehéntejből készült sajtok egész évben beszerezhetőek, a kecske- és főleg a juhsajtoknál azonban megfigyelhető némi szezonális, hiszen a kínálat tavasszal és kora nyáron bőségesebb, mint például ősszel. Ez az állatok laktációjára vezethető vissza, és főként a friss sajtokra jellemző.

Továbbra is legnagyobb „tömeg termék” a trappista, de a nemzetközi kiskereskedelmi láncok üzleteiben sok közep kategóriájú külföldi sajtot is eladnak, illetve új trend – szezonális jelleggel – a grillsajt.

Forrás: www.agroinform.hu / NAK-TT-MSE Sajt közlemény

NAV: minden fizetős automatát regisztrálni kell

2019. június 28.

Az üzemeltetők július 31-ig regisztrálhatják automataikat az adóhivatalnál, utána a NAV szigorúan ellenőriz. A bejelentési kötelezettség valamennyi fizetős automataira kiterjed.

A teljes automatapiac fehéredéséhez elsőként az üzemeltetők regisztrációjára van szükség, ezt követően az adóhivatalnak már pontos és teljes képe lesz arról, hogy az országban hány és milyen automataberendezés üzemel. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal július 31-ig úgynevezett szankciómentes időszakot biztosít a bejelentésre.

A kötelezettség minden automataberendezést érint, amely termékértékesítést végez vagy valamilyen szolgáltatást nyújt és ennek – vagy más által végzett ilyen tevékenység – pénzügyi ellenértékének helyben történő megtérítésére szolgál.

Regisztrálni kell tehát például az autósó, a parkoló-, a szórakoztató (pl. flipper), a gyerekhintáztató, a masszírozó, fényképkészítő és a termékértékesítő automatakat is.

A bejelentéskor az üzemeltetőnek meg kell adni az automataberendezés legfontosabb azonosító adatait, valamint működési és műszaki jellemzőit, így például a készülék típusát, a gyártót, a gyártási számot, a vezérlőegység adatait és az elérhető fizetési módokat.

A Pénzügyminisztérium hangsúlyozta, több mint 15 éve érvényes az a szabály, hogy a kezelőszemélyzet nélküli automata esetében nem kell nyugtát adni.

Augusztustól szigorúan ellenőriz a NAV

A szabályokat rosszhiszeműen kihasználó, bevételüket eltitkoló vállalkozások nemcsak az államkasszá, hanem a tisztességes piaci szereplőket is megkárosítják. Az étel- és italautomaták piaca jelentősen kifehéredett 2018. július 1-je óta, amióta a forgalmi adatok rálat az adóhivatal – jegyezte meg a PM.

Már az első lépésben bevezetett regisztráció is fehértette a szektort. Ennek köszönhetően a nem legálisan működő étel- és italautomaták majd 20 százalékát (kb. 5 ezret) még 2015-ben leszerelték az üzemeltetők.

Az automata adóhivatali bekötése példaértékű az egész Európai Unióban. A bevétel eltitkolása ugyanis majdnem minden uniós tagállamban gondot okoz, ezért komoly a nemzetközi érdeklődés a gazdaságfehérítés egy éve debütált innovatív megoldása – az automata felügyeleti egységgel történő ellátása – iránt – tette hozzá a Pénzügyminisztérium.

Forrás: www.azuzlet.hu

Az unióban már Szlovákiában a legdrágább az élelmiszer

2019. június 28.

Tavaly Szlovákia azon uniós tagországok közé tartozott, ahol a leggyorsabban nőttek az élelmiszerárak, ezért a 28 tagú unióban 2018-ban már csak a nyolcadik legolcsóbb országnak számított, mivel az árszint terén megelőzte Lettországot.

Míg az euró bevezetését követő időszakban, 2009 és 2010 táján a szlovákiai élelmiszerárak 26 százalékkal maradtak el az uniós átlagtól, 2012-re már csak 15 százalékkal, ma pedig a különbség már mindössze 8,2 százalék. Az üdítők, a tejtermékek és a hal ára már az uniós átlagot is meghaladja – nyilatkozta Eva Sadovská, a Szlovák Gazdaszövetség agrárholding-elemzője.

Az eurózónás élelmiszerár-szint továbbra is 15,9 százalékkal magasabb a szlováknál. A gyors árfelzárkózás azon is látszik, hogy Szlovákia e téren a legdrágább a visegrádi négyek csoportjában. Magyarországon, Csehországban és Lengyelországban az összes vizsgált élelmiszer olcsóbb, mint Szlovákiában.

Az Eurostat adataiból kiderül: ugyanakkora bevásárlásért Csehországban 10, Magyarországon 9,1, Lengyelországban 26,5 százalékkal alacsonyabb összeget kérnek, mint Szlovákiában. Az egyes termékek között ennél is látványosabb különbségek lehetnek. Csehországban például a zöldség és a gyümölcs 19 százalékkal olcsóbb, mint Szlovákiában.

Magyarországon az üdítők 18,7, a hal 15, a péksütemények, a zöldség és a gyümölcs 12-13 százalékkal kerül kevesebbe.

A lengyel üzletekben a péksütemény az ötödével, a zöldség és a gyümölcs pedig 29 százalékkal olcsóbb, mint Szlovákiában, ami részben a régiós országok valutáinak az euróval szembeni gyengélkedésével magyarázható – mondta Sadovská. „A szlovákiai háztartások kiadásainak nagyjából a 20 százaléka megy el élelmiszerekre, az uniós átlag pedig alig 12 százalék” – tette hozzá. Az unióban Dániában, Luxemburgban és Ausztriában a legdrágább az élelmiszer, a legolcsóbb pedig Romániában.

Forrás: www.vg.hu

Állatjólét: válaszolt az Államkincstár, ezt ellenőrzik és így büntetnek

2019. július 1.

Legutóbbi állatjóléti támogatásokkal és szankciókkal foglalkozó írásunk kapcsán megkerestük az Államkincstárt is, hogy megtudjuk, az európai gyakorlattól mennyire tér el a hazai. Vajon a támogatásra jogosultak hány százalékát és kik ellenőrzik, és volt-e már példa támogatáskurtításra az állatjóléti előírások be nem tartása miatt? Most a Kincstár válaszait adjuk közre.

A Magyar Államkincstár, mint kifizető ügynökség több – állatjóléti típusú – támogatási intézkedést kezel, amelyek végrehajtására más-más szabályok vonatkoznak.

1. Kölcsönös megfeleltetés

Ellenőrzés: Az állatjóléttel kapcsolatos ellenőrzések a kölcsönös megfeleltetés jogszabályba foglalt gazdálkodási követelményei (JFGK-k) kapcsán a mezőgazdasági haszonállatok, a sertések és a borjak élettani szükségleteinek megfelelő életfeltételek biztosításának ellenőrzésére terjednek ki. Az ellenőrzési arány a támogatási évben igénylést benyújtó ügyfelek 1%-a. Az ellenőrzésre kijelölt hatóság az állategészségügyi és élelmiszerbiztonsági hatáskörében eljáró járási hivatal.

Szankcionálás gyakorlata: Az állatjóléti követelmények megsértése esetén a kiszabott szankció 1%-tól a támogatási rendszerből két évre történő kizárásig terjedhet. A kiszabott szankció függ a megállapított meg nem felelés gondatlanságától vagy szándékosságától, súlyosságától, mértékétől, tartósságától, valamint ismétlődő jellegétől. Gondatlanság és első előfordulás esetén a kölcsönös megfeleltetésben kiszabott szankció az európai uniós előírások szerint főszabályként 3%, ezt a tagállam csökkentheti 1%-ra, és nem lehet magasabb 5%-nál. A gyakorlatban csak minimális meg nem felelést tapasztalnak az ellenőrök, azonban ezek nem az állatjóléti előírások be nem tartására irányulnak.

2. Tejágazat szerkezetátalakítását kísérő állatjóléti támogatás

Ellenőrzés: A Vidékfejlesztési Program keretében benyújtott támogatási kérelmek kötelező mellékletét képezi az állatorvos igazolása, amely tanúsítja, hogy a tenyészet megfelel a mezőgazdasági haszonállatok tartásának állatvédelmi szabályairól szóló 32/1999. (III.31) FM-rendeletben foglaltaknak. Mivel az igazolás a támogatási kérelem része, az adminisztratív ellenőrzés 100%-os, helyszíni ellenőrzésre pedig az ügyfelek minimum 5%-a, illetve a kérelmezett állatok szintén 5% kerül.

Szankcionálás gyakorlata: Az alaptámogatáshoz kapcsolódó kötelezettségeket minden esetben kötelező betartani. A kiegészítő támogatások kötelezettségei a támogatási kérelem benyújtásakor választhatóak, a kötelezettségvállalási időszak teljes ideje alatt kötelező ezeket

betartani. Az ellenőrzés során vizsgálatra kerülnek a kedvezményezett tenyészetében/tenyészeiben tapasztalható körülmények, dokumentumok, amik a támogatás követelményeinek betartását alátámasztják. Továbbá ellenőrzésre kerül a kérelmezett, valamint a tenyészetben megtalálható szarvasmarhák ENAR megfelelése is. Az eddig benyújtott kérelmek vonatkozásában nem történt megállapítás állatjólét előírásokkal kapcsolatban, így csökkentésre sem került sor.

3. Sertés és baromfi nemzeti állatjóléti támogatások

Kizárólag nemzeti forrásból jelenleg az alábbi négy végrehajtási rendelet alapján igényelhetnek állatjóléti támogatást a sertés- és baromfitartók:

- a tenyészkoca állatjóléti támogatása (7/2015. (III. 11.) FM-rendelet)
- az étkezési tojást termelő tyúkállományok, valamint tenyészbaromfifajok állatjóléti támogatása (38/2016. (VI. 6.) FM-rendelet)
- a sertéságazat részére nyújtott állatjóléti támogatás (39/2018. (XII. 13.) AM-rendelet)
- a baromfiágazatban igénybe vehető állatjóléti támogatás (11/2019. (IV. 1.) AM-rendelet)

Az intézkedések célja az állattartás során az előírásokon túlmutató állatjóléti kötelezettségvállalások ellentételezése. A teljesség igénye nélkül a többletvállalásra néhány példa: nagyobb férőhely biztosítása az állatok részére, bizonyos anyagokból kisebb mennyiséget tartalmazó táp használata, ellenőrzött ivóvíz használata az itatáshoz, a megengedettnél is alacsonyabb gázkoncentráció biztosítása az ólakban, az állatok fizikai sérülésének megakadályozása.

Ellenőrzés: A sertéságazatban a Magyarországi Sertésenyésztők és Sertéstartók Szövetsége, a baromfiágazatban pedig a Baromfi Termék Tanács vesz részt az intézkedéshez kapcsolódó ellenőrzésekben az állatorvosok és vágóhidak mellett. Az intézkedések utófinanszírozottak, ami azt jelenti, hogy az állattartó negyedéven keresztül biztosítja a többletvállalásokat az állatok részére, majd ezt követően (intézkedés függvényében) az állatorvos, a sertéságazati területi felelős, vagy maga a vágóhíd igazolást állít ki a többletvállaláshoz kapcsolódó feltételek teljesüléséről. Az adminisztratív ellenőrzés így 100%-os, helyszíni ellenőrzés nincs, mivel a támogatás akkor érkezik, amikor az érintett állomány már esetleg nincs is az állattartó birtokában.

Szankcionálás gyakorlata: A leggyakoribb oka a támogatás elutasításának az, hogy az ügyfél a kérelemhez nem csatolja az igazolást és annak hiánypótlását határidőn túl teljesíti, amit a hatóság az eljárás során nem vehet figyelembe.

Az Államkincstár hozzáteszi: mind az adminisztratív, mind a helyszíni ellenőrzést végző kollégák tekintetében szigorú – különböző törvények által meghatározott – összeférhetetlenségi követelmények érvényesülnek.

Forrás: www.agrarszektor.hu

A piaci hírek adott hónapon belüli esetleges változásainak pontosabb követhetősége érdekében a sajtócikkek megjelenési sorrendben kerülnek feltüntetésre.